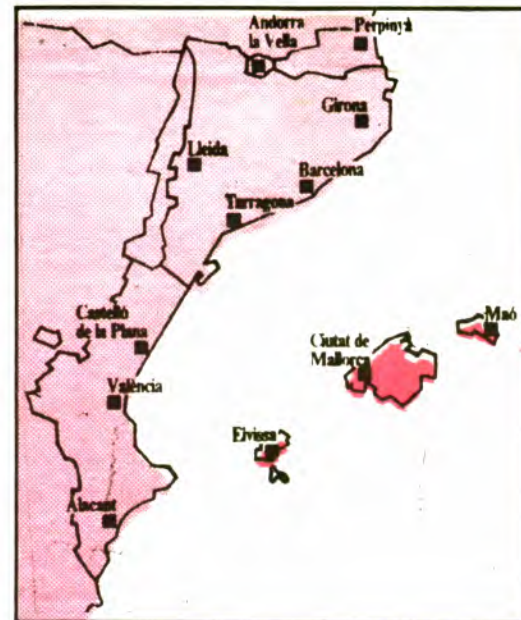

S'Arenal

de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LES ILLES BALEARS

ANY XI. NÚMERO 255

15 DE NOVEMBRE DE 1992

PREU: 150 PTS

Tertúlies nacionalistes al bar Milan

El president del Mallorca, Miquel Dalmau, fou el primer convidat

Les tertúlies estan de moda. Arreu de Mallorca la gent s'aplega a l'hora de sopar, i mentre mengen i beuen, comencen a parlar. Hi sol haver un convidat que obre el foc i llavors comença la tertúlia de bon de veres.

Foren famoses les tertúlies del Bar Güell, les de ses Tarragones ho són, les del Bar Mavi i altres que per manca de temps o perquè no ens agraden no solem tenir el costum de anar'hi.

Dijous passat, el Partit Socialista de Mallorca, al Bar Milan de la plaça d'Alexandre Fleming de Ciutat, va encetar la tertúlia que de moment serà mensual, amb el president del Reial Club de Futbol Mallorca, que és el metge sineuer Miquel Dalmau.

Una cinquantena de comensals, entre militants del PSM i socis del Mallorca, feren tota casta de preguntes al president Dalmau.

De l'ex-president Contestí va dir que no en volia parlar. "No vull parlar d'un home que no té accions al club". D'en Serra Ferrer va dir que és un home honest, bon professional i que li agradaria que fos entrenador vitalici del Mallorca. Que si volem que el Mallorca sigui més que un club, cal que hi hagi una penya mallorquinista a cada poble de Mallorca i a cada barriada de Ciutat.

El president Dalmau espera que la Universiada del 1999 doti la Ciutat del camp de futbol que li manca, ja que el Mallorca té el camp llogat, un camp no gens segur si li pega l'aluminosi a les graderies.

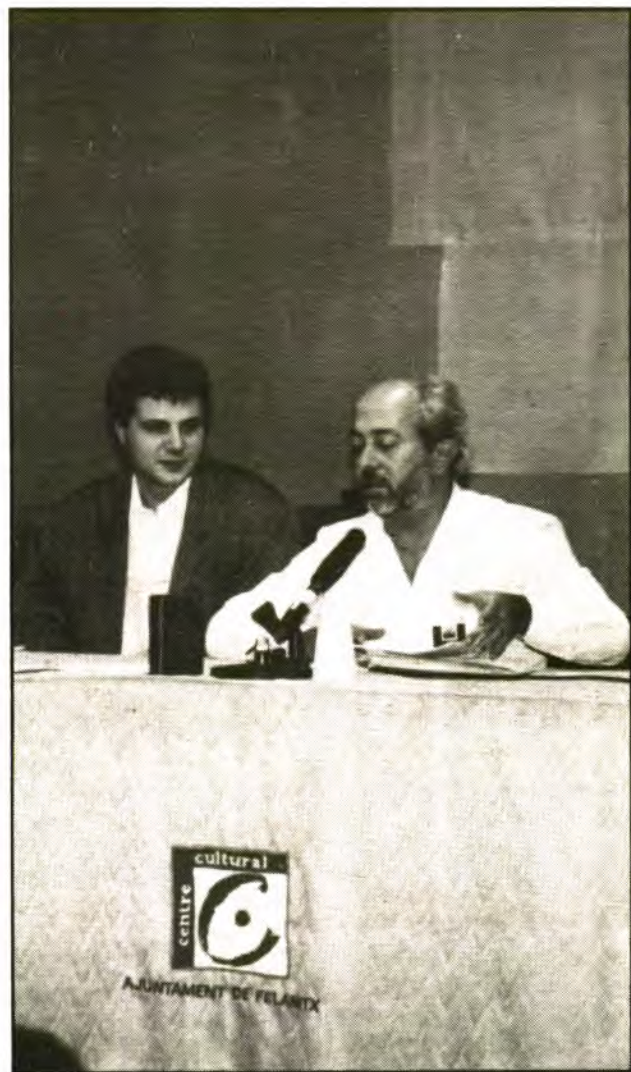
El president va rebre moltes alabances de gent que durant anys havia demanat a l'anterior president que la

megafonia i els comunicats es fessin en català sense obtenir resposta. Ara, tot és en català al camp i al club. El president Dalmau es va declarar barcelonista i va dir que el senador Simó Barceló seria vice-president del club i el seu successor, cosa que no va agradar a la concurrència. El president va dir que si compraven més accions que el senador Barceló, podrien ser presidents. Dalmau va puntualitzar que ell no passaria dels dos anys com a president.

Una vetlada ben agradable amb un tema que mou passions, fou aquesta del bar Milan de dijous passat.

Mateu Joan i Florit

Bartomeu Mestre, col·laborador assidu de la nostra publicació, va esser elegit President d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) a Balears dia 31 d'octubre passat al congrés celebrat a Felanitx. Des de S'ARENAL DE MALLORCA el felicitem per la seva elecció i li desitjam que pugui dur endavant amb total èxit la tasca que se li ha encomanat: aconseguir la independència dels Països Catalans a través de la via democràtica i pacífica.

GABRIEL FLORIT: "EL MALLORQUI QUE NO ES INDEPENDENTISTA O ES UN MASOQUISTA O UN CAP DE FAVA"

L'escriptor mallorquí Gabriel Florit (Sineu 1944), l'autor dels llibres *Carussa* (1980), *Prims de barra* (1983), *Amb els ulls fets* (1990), *Històries de Son Sarigot* (1991) i *Pols de corc* (1992), dia 25 d'octubre va fer unes declaracions de pebre coent a Margalida Capellà damunt les planes d'UH que són dignes de reproduir a la primera pàgina d'SARENAL DE MALLORCA. Vet ací el bo i millor que va dir Gabriel Florit: Raons ideològiques apart, el mallorquí que no és independentista és un masoquista, perquè si enviam bitllets de mil pessetes a Madrid i ens retornen els menuts, ja em dirà qui és el cap de fava que no està per a la independència.

Divendres dia 30 d'octubre hi ha haver una taula rodona a Porreres sobre nacionalisme. Per primera vegada es van reunir els cinc partits nacionalistes d'aquesta terra. Hi van intervenir Miquel Pasqual (UIM), Pere Sampol (PSM), M.ª Antònia Munar (UM), Lluís Pinya (CB) i Jaume Santandreu (ERC).

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a cadascuna de les famílies de la ciutat d'Inca. Si us ha agradat, trobareu una butlleta de subscripció a la darrera plana. Envieu-nos-la. D'aquest número de S'ARENAL DE MALLORCA se n'han tirat 10 000 exemplars.

Com cada Dijous Bo, aquest xafarder ha trepitjat els carrers d'Inca, ha entrat a les tavernes, a les perruqueries, als comerços..., ha de dir que ho ha trobat molt canviat de l'any passat ençà. Botigues que han desaparegut, bars plens de forasters, en bon dia feiner, empresaris empipats per la voracitat fiscal... Un panorama no gens engrescador...

La voracitat fiscal espanyola és motiu de conversa dels petits empresaris inquers, ja que aquestes setmanes passades han pagat els tercer trimestre de l'IVA, l'impost d'activitats comercials, que ha passat de vint-i-cinc mil pessetes a cent mil, el cànon de l'aigua, que no existia l'any passat... i altres impostos i despeses que fan posar de mal humor al més trempat.

Inca pateix més que moltes ciutats la crisi econòmica pel fet de no tenir hotels i apartaments turístics que hagin estat prou plens aquesta temporada i que han mantingut els preus. Cal remarcar però, que l'oferta complementària de bars i restaurants ha pujat enguany el 4'50%, cosa que, unida al 5% de puja de l'any passat, fa que els preus dels cellers d'Inca siguin ben cars, encara que d'una qualitat difícil de superar.

El principal motiu de la crisi, però, és la baixa del 7% en la construcció, que afegit al 7% de l'any passat fa que molta gent hagi perdut el seu lloc de feina. Un mitjana de cinc mil persones perden la feina cada any a les illes Balears i el subsidi d'atur d'enguany és senzillament de supervivència, 43.000 ptes. al mes. ¿Quina serà la solució? Haurem de començar a pensar en emigracions, com feren els nostres avantpassats a principi de segle?

Hi ha por, l'estalvi augmenta, la gent guarda tot allò que pot perquè es veu la ruixada, la gent no consumeix i d'aquí ve la crisi del comerç.

Nosaltres també la patim, aquesta crisi. Aquest diari que teniu a les mans és més prim que de costum, i no és per manca de paper. La crisi retreu l'anunciant i, sense anuncis, els periòdics perden fulles, periodicitat, i fins i tot, n'hi ha que desapareixen.

Consumir productes fets per empreses de la nostra terra suposa potenciar la nostra economia i per tant la nostra riquesa; a més a més, si aquests productes són de primera qualitat. Si l'únic inconvenient perquè no es consumeixen més aquests productes és per la manca del seu coneixement, aquí tractarem de pal·liar aquest problema. Si al "S'Arenal" passat us parlàvem de l'oli de Sóller, en aquesta ocasió us parlem de la marca Fruits Secs ES BOVET". Amb aquesta marca es comercialitzen ametlles i altres fruits secs de la nostra terra. Ja ho sabeu, consumiu productes d'aquí, són els millors del món.

L'Associació Josep Climent publica la revista PENTECOSTA que tracta de temes religiosos de l'església catalana, tot els interessats en les qüestions religioses de la nostra església hi podeu contactar al carrer del Bisbe Climent, 24, 12001 Castelló.

Xafarderies

Gabriel Florit, escriptor i poeta, acaba de publicar la seva darrera obra, titulada "Pols de Corc". Aquesta obra ha estat publicada per l'Editorial Moll dins la col·lecció La Balanguera. Aquest sineuer, i collerenc d'adopció, a més de ser un bon escriptor té les coses clares, es declara independentista i està ben empenyat amb la colonització espanyola. Enhorabona Biel!

El PSOE ha tret al carrer fa uns quants dies el seu tebeo exaltant les proeses del règim en els últims deu anys. Supòs que molts de vosaltres ja l'heu vist; d'aquest còmic als NODOS franquistes no hi ha ni un dit de diferència.

L'Exèrcit de l'Aire espanyol ha premiat el general Güil Pijuán per un article publicat a la revista "Aeronàutica y Astronàutica". Aquest general fou sancionat pel Ministeri de Defensa espanyol per qualificar de terrorista la política de normalització lingüística que du a terme la Generalitat de Catalunya i la Universitat Balear. Aquest tresor de les lletres espanyoles, joia del periodisme militar, ha vist recompensada, amb aquest premi, la seva tasca serbo-literària.

La Galeria d'Art Bosh Buimé ha convocat la novena edició dels Premis Pi de pintura per artistes desconeguts. El artistes que hi vulguin participar no poden haver exposat públicament més de dos pics. Els interessats podeu telefonar al 717271 de Ciutat.

Els independentistes del Québec han donat una passa més per assolir la independència. La majoria de quebequesos votaren en contra de la ratificació de la nova Constitució del Canadà. El pas següent ha de ser la victòria del Partit Québécois en les eleccions generals del 1994. Si aquesta victòria es produeix, la passa definitiva serà el plebiscit per a la independència del Québec.

El PSM ha posat en marxa uns sopars-tertúlia en els quals es debaten qüestions relacionades amb el nacionalisme. Una vegada cada mes, i concretament el primer dijous del mes, al Bar Milan de Ciutat, es faran aquestes reunions. El convidat del mes de novembre és Miquel Dalmau, president del Reial Mallorca.

El cantautor mallorquí Tomeu Penya ha estat guardonat amb el Premi al Millor Intèrpret Nacional de Música Lleugera que ha concedit la Generalitat de Catalunya en l'edició de l'any 1992. L'acte d'entrega del premi tindrà lloc el dia 23 de novembre a Barcelona.

L'escriptor Gabriel Florit firmant la seva darrera obra, «Pols de corc», al cafè l'Havana.

Com el diari foraster El Día, de Saragossa que va néixer el 28 de maig del vuitanta-dos i que va publicar el seu darrer número el passat dia 2 de novembre. En l'editorial d'acomiadament El Día assenyala que en uns moments de recessió publicitària fortíssima i d'inestabilitat industrial i financera, el producte que oferia aquest diari no era el més adequat.

Nosaltres sabem que el nostre producte sí és el més adequat per a la societat mallorquina. Per això feim una crida als nostres subscriptors i anunciants, als lectors en general. Necessitam subscriptors nous, necessitam més anuncis si volem continuar. Vosaltres teniu la paraula.

L'amo de la llibreria Roca de Llucmajor ha exposat la Santa Cena de la revista "Radical" al mostrador. Les beates compren la revista i la posen dins una vasa per decorar el seu menjador. Ves per on, d'ara endavant, els mallorquins adoraran Jesús Crist en la persona del montuïrer Macià Manera.

Les analogies entre el fuster de Natzaret i el picapedrer de Montuïri son moltes -en aquest cas en Rafel Ferrer de sa Cabaneta ha estat genial- tots dos foren condemnats pel govern autonòmic, allà pel rei Herodes, aquí pel president Canyelles, i pel Govern Central, allà pel Cèsar de Roma, aquí per en González de Madrid. Tanmateix a Crist li caigué la pena de mort, i a Maneranomés sis anys de presidi.

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Redactor en cap: Gracià Sánchez i Font. Col·laboradors: Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà.

Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel. 265005. Fax: 269941.

Recuperem en Bertrana

Sortint de la sessió denuncia que feren els pares de la Núria Cadenas a la Universitat Catalana d'Estiu, parlava jo indignat amb Manuel Joan Arinyó, Carles G. Camins i Sergi Torrente, quan ens topàrem amb un professor militant de l'ERC que vaig conèixer fa temps també a la UCE. En escoltar-me, em pregunta "¿Per què no et fas d'un partit?" doncs trobava d'allò més interessant les meves reflexions que giraven al voltant del desconeixement còsmic que té el català dels seus veïns, els espanyols, que ens han fet creure entre d'altres enganys, que els partits actuals "democràticament" poden solucionar la qüestió catalana.

La família Cadenas suplicava "que algú ens doni alguna nova idea per alliberar la nostra filla". Els "demòcrates" espanyols ("ministros", "directores generales", "defensores del pueblo", "diputados", etc) han passat la pilota al "portero mayor" de la presó, un tal Vera, que no li dona la gana d'obrir la porta de la cella ("un simple portero pero que le ha dado la perra y no la quiere abrir; yo ya hecho lo que he podido, ¿sabe?", diuen excusant-se).

Carles G. Camins els hi proposa: "Ens queda una darrera solució pacífica, rotunda i valenta, i que a l'ensens solucionaria tots els actuals polítics a convocar ARA un PLEBISCIT, on es demani a tots els catalans -sense distinció de partits, d'ideologia, procedència, religió, etc- si volen continuar sent espanyols, i formar un bloc comú de persones i personalitats dins el front del 'Si al plebiscit'".

Aquesta és la idea bàsica que cal difondre, i que, hores i hores, Carles M. Espinalt i més tard jo mateix intentàrem, fa uns mesos, fer veure com a més vàlida al meu preuat Albert Bertrana, que ara me'l trobo a la UCE i em diu amb un to angoixant: "Frank estic es-tig-ma-tit-zat!!"

Estigmatitzats ho estem gairebé tots, Bertrana!! Però

ara que estàs més a la vora que abans de tota la complicada parafernàlia dels seus mecanismes, convindràs amb mi que els partits, en un país colonitzat com el nostre, amb les rivalitats pel poder, a base de votacions, mocions, corrupcions, recomanacions, discriminacions, claudicacions, comissions i ressopons, no tenen TEMPS material per dissenyar cap estratègia que ens alliberi de la colonització espanyola que patim.

I al damunt, als nostres polítics, els molesta enormement apuntar-se a idees d'altri, encara que, com és el cas de Carles M. Espinalt, porti quaranta anys encertant-la, ja que coneix el veí amb les seves debilitats i virtuts, i no s'ha doblegat maidavant de cap comissió, votació, recomanació o corrupció. A més, sempre ha posat els seus estudis encaminats a trobar fórmules per alliberar el país al servei de tota persona que li demani. ¿Quan n'aprendrem?

Encara hi som a temps i et proposo, Bertrana, una altra idea que amb el cor a la mà pots fer-te-la teva i millorar-la, ja que, si diuen que per convocar un Plebiscit NO ES EL MOMENT, doncs digues als parlamentaris que tampoc no és el moment de cobrar del pressupost dels contribuents, i que tots els càrrecs polítics que estimen Catalunya per damunt de tot no cobrin el sou de l'administració fins que es convoqui el Plebiscit, i un cop arribat el felix moment ho cobrarien tot de cop.

Que treballin setmanalment quaranta hores per guanyar-se la vida, cinquanta-sis per Catalunya, i les restants setanta-set queden per la seva vida privada.

En cas d'haver d'anar a reunions, promocions de televisió, dinars de treball, sopars, festes, congressos o suquets de peix, que treguin el temps de les setanta-set, mai de les cinquanta-sis!!

Tu els pots explicar molt bé com es fa, ja que hi tens la mà trencada. Recordo l'esforç i sacrificis angoixants, Bertrana, preparant reunió rera reunió al meu Musical Psicoestètic el Festival pro-Comitè Olímpic de Catalunya, del Palau de la Música l'any 1990, fora de les teves hores de treball particular.

Tots els polítics actuals que adoptessin aquesta "assenyada" posició demostrarien la seva fidelitat al poble que es deuen i s'acabaria l'ABSTENCIÓ i el gran distanciament actual que existeix entre la "classe política" i els ciutadans.

A més, les "Fuerzas de Seguridad del Estado", no tindrien cap justificació per afusellar, torturar ni empresonar ningú per negar-se a cobrar; tranquils!!

El fet seria de tanta magnitud que se'n faria ressò la premsa mundial -Barcelona'92 encara està de moda- i serviria per desemmascarar l'Estat espanyol d'una vegada per totes, en cas que es negués a deixar convocar el Plebiscit -que no està escrit que el prohibis!!-, i a nivell planetari quedaria ben palès que aquest atrotinat "imperi" està entre un Iraq i una República Bananera, amb perdó de les Bananes i el Saddam.

De no fer-ho així, als nostres nèts els podria caure la cara de vergonya en assabentar-se de quina classe política acomplexada, minimitzada i acovardida hi havia a Catalunya els darrers anys del segle XX. I els nèts inspiren tant de respecte com els morts del Fossar de les Moreres, perquè, tard o d'hora, passen factura.

Frank Dubé
Psicoesteta

Parlar bé poc costa

Cinisme

Joan Escanelles i Llinàs

El mot cinisme deu provenir de Cynosargos, el gimnasi atenès (no "ateniense") on predicava un deixeble de Sòcrates, anomenat Antistenes, el cappare de l'escola cínica. Del punt de vista etimològic, cínic ve de la forma *cynicus*, que a la vegada procedeix del vocable grec *cynicós*, és a dir, "propi de cans". no volem, però, relacionar l'actitud cínica amb el comportament dels cànids, sobretot els domèstics, positiva per a la convivència. Al nostre cas, la comprensió del terme radica més aviat en la història i no tant en l'etimologia.

Per als vells cínics, només la virtut era valiosa (no s'ha de dir "valiosa"), fins al punt de menysprear (no "despreciar") qualsevulla béns exteriors, a saber, la cultura, la religió, el sentiment nacional i cívic, particularment, els costums arbitraris per pura convenció, i l'empeguement. El savi de l'escola cívica actua per afany de superació i amb autosuficiència moral, sense gaire manies (no n'hem de dir "reparos") en front del què diran, i no s'està de fer el què d'altres no gosarien.

D'aquesta mena d'autarquia contra els respectes humans, prové que un cínic és avui concebut com un desaprensiu, impúdic i mancat de consciència, fins a la grosseria. Així, doncs, cínic es defineix com la persona que fa gala (no se'n diu "alarde") de no creure en la rectitud i en la sinceritat. hi ha una diferència de base entre els vells i els nous cínics. Els uns contravenien la jerarquia social de valors, només per la virtut; avui, però, el cínic fa comentaris burletes ("burlons" sembla castellanisme) i impiadosos (o també impius) en contra d'altri, amb la intenció de ferir-ne els sentiments, destruint la seguretat que proporcionen les creences en uns valors determinats. Aquest cínic actua -és molt probable- per ressentiment: no suporta que els germans posseeixin la satisfacció vital que ell mateix no ha assolit o aconseguit (no se'n diu "alcançat").

Cinisme, tanmateix, no és sarcasme. Els motius del sarcasme no són innobles necessàriament. El desig de la veritat en podria ser un. Però, enc que sia per ressentiment, utilitza una argumentació concreta per a produir inseguretat i commoure la fe en uns valors que la gent ha assumit. El cinisme, en canvi, prescindeix de raons: l'única meta és ferir, esbucar les conviccions d'altri (si bandejàvem "les demés"!), sense cap interès per la veritat.

En la polèmica per la construcció de la pàtria i pel redreçament de la identitat pròpia, hi cabrien les actituds sarcàstiques, invectives contra les fal·làcies que ningú no gosa discutir. Però el cinisme absurd dels adversaris, pobret i empobridor, necessita bitllet cap a la glòria efímera..., passada. Tant de bo! ("Ojalà!" dirien).

A Sebastià Serra (PSM)
(Glosa amb missatge)
Per: Es Gall

Em complau, Sebastià Serra,
cantar-te els meus quatre mots,
amb estima i sense guerra,
com conrador de la terra
on tots dos pegam els bots.

El camí del nacionalisme
no és PSM ni Unió:
hi ha camins! Caves l'abisme
certificant defunció,
quan tots veim que no està morta
i segueix en processó.
Hi ha camins! I ens importa
fer-ne una penya ben forta,
força ve de cohesió,
i és com un cuny que l'avorta
posa un eix vertebrador.

Qui és primer ou o gallina?
Me volem dir, mon germà,
com se fa més aviat pa,
amb moli de fer farina
o espigolant qualche gra?
Què és primer, cercar cosetes
que, segur, van malament,
perquè ho governa una gent
que ho envia a fer punyetes
o assolir l'autogovern?
Fer flux en la independència

és una greu imprudència:
urgeix treure el jou extern.

Fruint de l'autonomia,
si que mesures de xoc
podrem prendre. Cal fer via
a fer poble i encendre el foc
que ens concentri... Qui es confia
mai no se mourà d'un lloc.
Ni per un plat de lletia
no ens podem vendre tampoc.

Es que ens falten prou mitjans
per ser un poble i ben roïns
són els que tenim en mans?
Cal que entonin uns nous cants
juntant veus els pelegrins...
A Mallorca, mallorquins!

Son Rigo

**Tennis
Futbol-sala
Håndbol
Pétanca
Cir. Footing**

**Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs**

**Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca**

Histèria d'Espanya (3)

Descobrir la Mediterrània

Àngel Serra

*Girona grisa i negra, solemne i afinada,
conec el teu misteri i el teu immens dolor...*

Josep CARNER

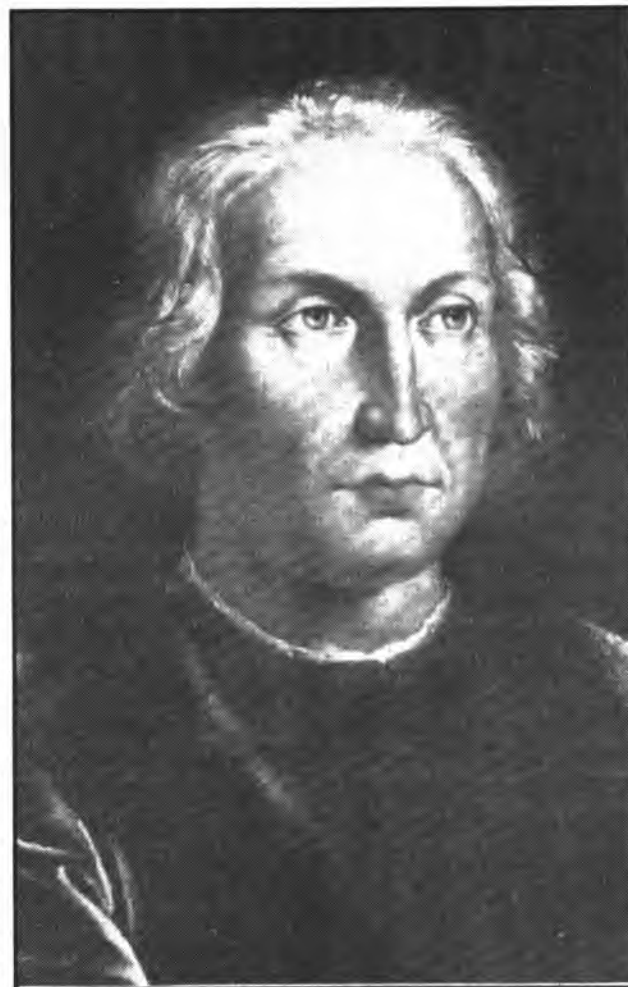
Cristòfor Colom era català. Els estudis més recents revelen que és molt probable que vagi néixer a Girona o a Caçà de la Selva, a prop d'aquella ciutat. No citaré l'extensa bibliografia que hi ha sobre el cas, perquè per a això ja existeixen d'altres publicacions. Encara és més probable que son pare fos Francesc Colom, president de la Generalitat de Catalunya durant la guerra contra Joan Sense Fe, pare de Ferran el Catòlic. L'any de sa naixença degué ésser el 1441 o el 1442, i per tant tenia deu anys més dels que se li atribueixen correntment fins ara. Com que son pare era canonge i sa mare fadrina, en ésser investit d'ordes menors, el 1452, a Girona, hom va especificar que ja s'havia redimit *del seu pecat d'origen*, ço és, d'ésser "fill de canonge i serventa", tal com consta en un document de la Seu de Girona referit a un Joan Colom. Els testimonis de la investidura foren el mateix Francesc Colom, En Joan Margarit, aleshores bisbe d'Elna, i un membre de la família dels Lacavalleria, jueus conversos de Girona, i per això hom conjectura, a falta dels papers que ben segur que acabarem trobant, que sa mare devia fer part d'aquesta famosa família gironina.

Colom nomia Joan, al principi. Es va dedicar a fer el cors. Específicament, va lluitar al costat dels Defensors de la Terra —el poble de Catalunya— durant la guerra esmentada. Més tard, a la batalla del cap de Sant Vicenç, davant Portugal, va lluitar *contra* un estol de naus genoveses —encara hi ha qui repeteix que fou *a favor*—, i, naufragat, l'acolliren com corresponia a un cavaller. Es va casar amb una portuguesa d'una de les millors famílies del país: no hem d'oblidar que la Generalitat havia nomenat Pere, el Conestable de Portugal, rei de Catalunya, així que estaven en el mateix bàndol. ¿Com podia un genovès lluitar contra els genovesos? I no sabia un mot de genovès, excepte els pocs que tots els navegants devien conèixer a través del sabir, la *lingua franca* mediterrània. En haver perdut —o no guanyat— el bàndol popular la guerra contra Joan Sense Fe, es va canviar de nom i es va fer dir Cristòfor (signava Xhristo Ferens, de vegades afegint-hi Colom i d'altres Columbus). Això, d'altra banda, ho feien tots els corsaris en deixar d'ésser-ho.

Colom estava emparentat amb els Casanova-Colom, amb els quals lluità a la batalla del cap de Sant Vicenç i en moltes d'altres. Per tant també havia d'ésser parent dels Colom del Call de Barcelona, propietaris de la casa on totes les cròniques diuen que va dormir abans d'ésser rebut pels reis a Badalona, havent tornat del primer viatge. Havia estat al Xiu (nom català de l'illa grega de Quios), a Madeira (havia viscut a l'illa de Porto Santo amb la seva muller) i a totes les nostres illes. Devia tenir contacte amb l'Escola de Buja, de Montuiri (hom creu que el cosmògraf Jaume Ferrer de Blanes també n'hi havia tingut). De la guerra contra Joan Sense Fe li venia l'amistat amb els

germans portuguesos Eanes Pinçom (Anes Pinçó en texts catalans). En un document datat a Barcelona es diu que aquests germans, que havien vingut amb el Conestable i que eren "de Pals", hi havien fet una incursió contra el bàndol reialista el 1467. Això fa pensar que Colom va partir cap a la descoberta del Nou Món des d'aquella vila empordanesa, que és fortificada, rica i amb una notable tradició militar i marítima. Les sis-centes milles que sobren en els papers de Colom si hagués sortit de Palos de la Frontera (no de Moguer), vila pagesa i pobra que mai dels mais no ha tingut port i on es desconeixen des de sempre les arts del comerç i la navegació, són les sis-centes milles que hi ha anant-hi des del nostre Pals. Moltes d'altres qüestions, com ara si Colom era o no l'herald *Peine pour Joie* del rei Pere IV de Catalunya (a la seva suposada tomba de Sevilla hi ha quatre heralds), o si tenia realment propietats a Tarroja de Segarra, o interessos importants a Eivissa o Mallorca —probablement sí: potser el Colom de Felanitx n'era tant, de Felanitx, com els Pinçom eren de Pals, cosa molt lògica si es té present la manera de fer els censos de ciutadans, comerciants o navegants al segle XV—, o si abans del seu viatge de 1492 n'havia fet com a mínim un altre, hauran d'ésser el·lucidats amb el temps.

Colom va posar molts de noms catalans a les illes i als indrets que anava descobrint. ¿Un genovès hauria posat Montserrat a una illa? Tots els altres noms que esmenten Nito Verdera o els qui afirmen la mallorquinitat de Colom també apareixen, i repetits, al Principat (¿ja saben els qui nomen Verdera que llur llinatge es refereix a un puig empordanès?). A més, un navegant els devia conèixer tots. És ben lògic que un navegant posi als llocs nous noms dels llocs que ja coneix, sobretot si hi troba semblances. Si era noble o parent de nobles, es devia bellugar moltíssim —els nobles catalans de l'època ho feien— i devia tenir interessos arreu. De fet, el Principat de Catalunya i les illes nostres constituïen el mateix regne. Suposant (que a hores d'ara ja és suposar molt) que Joan/Cristòfor Colom fos nat a Mallorca o Eivissa, seria tan català com si fos nat a Girona, Vic o Barcelona. Durant aquella guerra civil de 1462-72 el crit més corrent entre el poble de Mallorca i tot Menorca era Visca Catalunya!, juntament amb el de Visca la Terra! És per això que molts d'erudits mallorquins, en témer-se de la catalanitat essencial de Colom, creuen veure-hi la seva mallorquinitat, i és que els trets bàsics de la catalanitat apareixen a Mallorca: Catalunya era i és Mallorca (i encara podríem afegir-hi que l'Empordà era i és Eivissa). Si a Mallorca hi ha contalles o històries orals referents a Colom s'ha de comptar que en una gran mesura deuen tenir relació amb la frustració causada per la guerra dita suara i per la derrota dels Agermanats. També a Palos de la Frontera hi ha històries orals a propòsit de Colom sobre les quals no es pot fer cap comprovació. Anau a saber d'on són sortides i de quina manera. Cal dir que Espanya ha provat de fer passar Colom per castellà i gal·lec per tal de bandejar la idea de la seva catalanitat evident.

Quan Catalunya no estava tan integrada com avui, dir que era tortosí, eivissenc o mallorquí, aprofitant-se de la bona fe i el lògic patriotisme dels naturals, els podia parèixer un estratagema fins i tot acceptable per fomentar la confusió. En els darrers temps els espanyols ja solament s'aferren a la tesi genovista, com si a còpia de repetir una cosa aquesta hagués de tornar vera, tal com pensava Goebbels.

És clar que la llengua de Colom era el català, com ha demostrat perfectament Josep-Maria Castellnou, contra les tesis irracionals de Menéndez Pelayo. També devia saber bé el portuguès, per les seves amistats i la seva muller, a més de l'estada, tan llarga, a Portugal, i el llatí i una mica d'espanyol —poc: hi ha massa catalanades per no veure-les. Colom cita "*el buen rey Reinel*" (Reiner de Provença, que regnà entre 1466 i 1472), que els catalans, i tan sols els catalans, anomenam rei. Naturalment, fa cinc segles *tothom adaptava absolutament tots els noms a la seva llengua*: per això, els castellans, de Pals en deien Palos i de Colom en feien Colón (en castellà la *ema* final l'acaben pronunciant com una *ena*). Si s'hagués dit Colombo per ventura li ho haurien respectat (per tal com una 'o' final no repugna a la llengua dels espanyols), i això és una prova quasi concloent que no se'n deia. A més, ell no va dir mai que fos genovès. Amagava la pròpia nacionalitat perquè havia lluitat contra el pare del rei que se suposava que l'havia d'ajudar i pels antecedents jueus que li venien de part de mare i que li feien citar el profeta Esdras apòcrif, que no és a la Bíblia cristiana.

Aquesta és una qüestió cabdal, i els amants de la veritat no han d'amagar més el cap davall de l'aïa. Els catalans no som espanyols, no vam anar en massa a Amèrica ni com a espanyols ni com a res fins al segle devuit (i a partir d'aleshores vint estats han aparegut damunt del mapa) i si tenim responsabilitats amb el que succeeix, ha succeït i succeirà a Amèrica ja ens en

Història d'Espanya (3)

Descobrir la Mediterrània

responsabilitzarem. L'enigma de la biografia de Cristòfor Colom no tan sols és el més apassionant amb què es pot trobar un historiador al nostre país, sinó que té moltíssim a veure amb la qüestió de la irrupció de la Inquisició castellana a Catalunya i amb el problema importantíssim de les relacions entre Catalunya i Espanya.

A Castella no l'interessava gens que Catalunya —o si voleu usar un dels seus altres noms polítics: la Corona d'Aragó— participàs en el negoci de la colonització americana. Encara ara, una de les dues pel·lícules recents sobre Colom fa creure que va esser la reina Elisabet de Castella qui li va pagar les despeses del viatge, quan tothom sap —però no tothom diu— que fou el tresorer reial de Ferran II, Lluís de Santàngel, valencià i fill de jueu cremat per la Inquisició, que s'escribia en català amb Colom, qui va pagar-ho tot (¿us sona, aquesta història de pagar-ho tot?). Després, hi ha un llarguíssim i brutal episodi de destrucció de documents —ara mateix els espanyols en fan desaparèixer a dotzenes: originals que consten classificats a l'Archivo de Indias s'han perdut—, de reescriptura de la història, de prohibicions d'edició de llibres que parlassin d'Amèrica —tant al segle setze com després—, de censura —i és clar que és censurat, el pare

De las Casas! ¿Sabíeu que en realitat —en la nostra realitat— nomia Bartomeu Casaus? A Colom li van voler tallar el vol de les idees perquè era català —exactament: "estranger", en un document castellà de l'època—, i l'han fet passar per genovès (car els genovesos sempre han estat aliats de Castella) a fi i efecte d'encobrir-ne la veritat.

Els investigadors honests com ara Jordi Bilbeny, Albardané, Castellnou, Onofre Vaquer, Caius Parellada, Castellà-Gassol i tants d'altres tenen davant seu una feina àrdua, difícil i necessària. Totes les afirmacions que he escrites són la meua interpretació dels llibres i articles d'aquestes persones. Crec que tot ciutadà ha de treure conclusions a partir de les premisses aportades per gent seriosa. Jo no sé pas què hauríem fet els catalans a Amèrica. Això pertany al camp de la ficció històrica i no ens hauria d'amoïnar gens. Però si allà hi va haver i hi ha aquell gros genocidi, aquí qualcú hi va tenir i hi té també els seus indis. I ara engeg la meua aportació personal al Qüinto Santañario: si fa sis o set anys haguéssim començat a dir tot això, en compte de posar-nos a fer l'indi (ja no ens feia cap falta!), enguany els espanyols no haurien celebrat res de res.

Girona ha deixat d'esser grisa i negra.

La força de l'Estat o l'estat de la força

Qualsevol que segueixi l'actualitat política a través dels mitjans d'informació —i d'opinió— que expressen el punt de vista de catalans —entenguís: eivissencs, mallorquins, lleidatans, etc.— se n'adonarà perfectament d'aquesta realitat: hi ha una instància política per excel·lència, que és l'Estat, a la qual totes les altres instàncies (Comunitat Europea, Comunitats Autònomes, etc.) estan subordinades.

L'Estat s'entén com a una unitat (social, política i territorial) que arriba a tenir entitat pròpia, per damunt dels interessos dels ciutadans. D'aquesta manera es poden justificar algunes mesures polítiques amb l'argument de la "raó d'Estat" (fins ara no s'ha dit mai "raó de Comunitat Autònoma")

En canvi, les altres instàncies són, o bé, en el cas de l'Europa unida, projectes en construcció permanent i que s'han d'explicar amb detall als ciutadans, o bé, cas de les Comunitats Autònomes, subdivisions de la unitat per excel·lència, fetes amb l'objectiu d'harmonitzar els "particularismes regionals" (llengua, cultura...) amb l'objectiu essencial que és el manteniment de la unitat de l'Estat (moneda, exèrcit, administració de justícia, relacions amb l'exterior). S'entén, per tant, que ni les instàncies superiors ni les inferiors (des del punt de vista territorial) mai no hauran de lesionar els interessos de l'Estat.

I com vivim els ciutadans catalans aquesta realitat en la pròpia pell? Continuament, en qualsevol formulari que omplim se'ns informa que la nostra nacionalitat és l'espanyola (de fet se'ns deixa l'espai en blanc perquè nosaltres mateixos ho afirmem). I així sembla que nosaltres acceptem Espanya com l'Estat al qual devem submissió.

La pregunta és: ¿com pot ser que encara hi hagi veus que defensin alternatives a l'Estat com a model d'organització d'una comunitat nacional, per tal de garantir la seva supervivència? Resposta: qui defensi aquestes alternatives, avui i a Europa, és que accepta els límits geopolítics actuals, i si els accepta deu ser perquè personalment en treu profit.

Biel Alemany i Morell

Quant més paguem, menys manem

Sense coratge encara per anar a un tancament de caixes, però queixant-se amb forts gemecs, no trobareu cap botiguer de Catalunya que no et digui que ell ja no sap com pagar la quantitat d'impostos que li cauen.

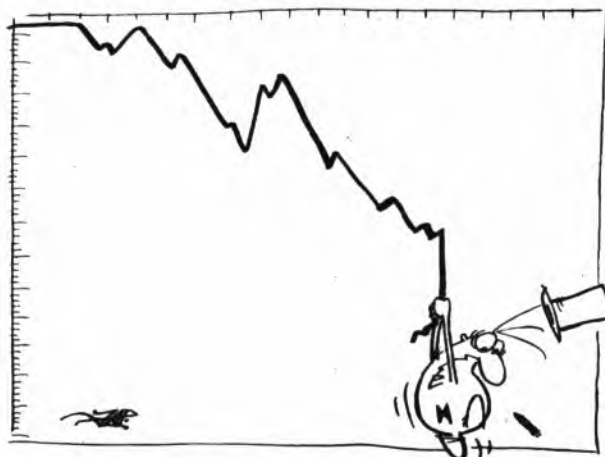
Hi ha qui et confessa que no val la pena treballar si només ho fas per ells. I, quan pronuncia "ells" posa un to recriminatori i es refereix a l'"imperi" amb tota la "corte" que comporta. Mai com ara s'havia sentit tan saquejat i alhora s'adona que quan més paga menys mana.

Potser ens calia arribar al cul del sac perquè el català s'adonés d'una vegada que des de fa segles no ha deixat de ser un esclau. De no ser-ho ja hauria trobat la fórmula de revoltar-se. I, si els recomaneu que diguin: prou!, s'espanten i tenen por de cridar massa.

Els vius s'entretenen a fer algun que altre escamoteig a "hacienda" però tampoc se'n surten per més que facin el garneu, la majoria no saben ni com ni a qui protestar, les autoritats autonòmiques que encara no fa dos anys —vegeu el meu article "¿En quin món viu Jordi Pujol?" publicat a La Mañana de Lleida el 1990— ens assegurava amb to triomfalista que ens haviem sortit de la crisi, ara ens aconsellen resignació i ens inviten a revestir-nos de paciència.

Fins quan?

Si és veritat que els grans mals tenen grans remeis, deuen estar molt a prop les determinacions que Encarna Arcón preveia en el Seminari D'Imatge Motivacional

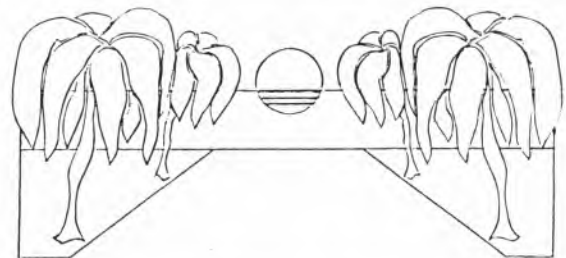

celebrat a Barcelona l'any 1989 amb el lema "¿Serà el 1992 l'any de la independència de Catalunya?". Llavors, de forma rotunda, assegurava Encarna Arcón: "Si ens refiem de la manera com reaccionen els catalans d'ara, arribem a la falsa conclusió que no pot haver-hi cap nou tancament de caixes. Com si no fóssim prou valents per deixar de pagar a l'estat espanyol o no tinguéssim esma per atrevir-nos-hi. Tanmateix, pensar-ho així, seria un judici precipitat ja que tal com recorda un vell proverbi català, allò que s'ha vist una vegada, per singular que sigui, pot tornar a esdevenir. Potser estem més a prop del que sembla d'un nou tancament de caixes com aquell que va provocar-se l'any 1899 que, exactament com ara, tal com en el seu temps remarcava Rovira i Virgili: 'Vingueren de Madrid per comptes de concessions, contribucions'".

Sergi Torrent i Andreu

crismadisseny gràfic
offset·tipografiaC/ Santa Lúcia de Marillach, 10
Tel (971) 29 10 16 Fax 29 14 50
07010 Palma de Mallorca

i-c-a-s-i-o

MESSON ES PASSEIG
Cuina mallorquina i carns a la brasa
Obert tot l'any. Fàcil aparcament
Avinguda Bmeu. Riutort, 57.
Tlf.: 49 05 11. Can Pastilla

L'esperit republicà

La fi del franquisme social (I)

Joan Quetgles
Professor de Filosofia d'IB

Ara farà disset anys que va morir En Franco, però les estructures socials i de poder del règim franquista varen quedar quasi intactes. Com és sabut, allò que havia de ser el famós "trencament democràtic" va esdevenir el pacte per a la restauració de la monarquia borbònica. No solament no es renunciava a demanar responsabilitats per les malifetes dels franquistes. Gran part d'allò que era el feix franquista bàsic restava sencer: l'estructura social bàsica, els anomenats poders fàctics -Església i Exèrcit, sobretot-, els mecanismes de control del poder de l'Estat, els grups socials afavorits pel règim, les formacions socials forçades pel sistema, el clientelisme polític creat pel règim, etc. El Psoe en lloc de fer el seu famós "canvi", pel contrari, esdevenia l'hereu del franquisme tot i aprofitant amb entusiasme els "tresors" del Règim.

Per entendre allò que és el franquisme social i perquè ha tingut tan llarga durada, i perquè ara li arriba la seva fi, hem de fer unes consideracions de caràcter social i històric. En primer lloc, a les eleccions generals de febrer de 1936, varen guanyar les esquerres per un marge estret de vots. A les zones més rurals, sobretot a Castella, la CEDA era majoritària. I a les àrees geogràfiques socialment endarrerides, aquesta classe dominant havia aconseguit l'adhesió de les amples masses populars conservadores (més clarament a les Castelles). Per allò que més ens afecta, hem de constatar que la situació a les Illes era de reforçament del conservadurisme. Varem guanyar de molt les dretes; el Front Popular tot i aconseguir prop del 30 per cent de vots no va aconseguir cap escó parlamentari dels set que n'hi havia en joc. A Catalunya-Principat i a València guanyaren amplament les esquerres liberals -no marxistes-. La classe dominant espanyola va considerar que la seva hegemonia era en perill, i va decidir tirar endavant el projecte de cop d'Estat manu militari. I Franco i l'estament militar espanyol -dels 88 generals, 86 estaven conjurats per a la sublevació- foren l'instrument, és clar. De qualque manera podríem dir que el franquisme i el f. social precedia a Franco. El fet que fos Franco era absolutament aleatori.

El franquisme social era el resultat d'un pacte implícit entre les diverses classes socials i estaments que d'una manera natural donaven a la sublevació militar, a la repressió contra l'esquerra -contra "los rojos"- i contra el nacionalisme català i basc. El nexa d'unió de tants d'elements socials era l'esperit conservador, la voluntat de mantenir la societat tal com era social, política i ideològicament. Varen seguir un sentiment genocida -assassi- de destruir físicament els enemics de classe i els rivals ideològics (fugint del terror blanc, uns

docents mil catalans anaren a un duríssim exili). Però encara que no hi hagués hagut una guerra, podríem definir el franquisme com l'intent de superar activament els enemics de classe que serien la classe treballadora revolucionària, per una banda, i la burgesia industrial moderna i capitalista, per l'altra. La classe dels propietaris veien que l'activitat econòmica de la burgesia feia desaparèixer el seu món tradicional i feien sorgir una societat nova -la de les ciutats industrials- on ells, els oligarques de tot pelatge, quedaven sense funció, i el seu poder amenaçat a curt termini, per tant. El franquisme, el règim franquista, el nacional-catolicisme, el "movimiento nacional", el feixisme espanyol, fou la resposta que va donar l'oligarquia espanyola en front de les amenaces internes i externes. No solament s'havia d'anular les pretensions de la burgesia moderna i de les organitzacions obreres, sinó també ser capaç de resistir al gran capitalisme internacional. Finalment, es decantaren per imitar el model italià.

Era una imitació oportunista, perquè ni l'oligarquia, ni les classes conservadores castellanes eren realment feixistes, ni pròximes al feixisme (aquí a Mallorca, mai varen poder suportar el sentiment de ridícul, i, per això, els rituals feixistes eren pocs, pobres i sense ànima). Mussolini procedia de la petita burgesia, havia estat dirigent socialista i va aconseguir crear un potent moviment de masses populars dirigides per quadres procedents de les classes mitjanes que als vint se sentien amenaçades de ser proletaritzades. José Antonio, en canvi, era fill de general i latifundista andalús; la Falange mai arribà a ser massiva -al 36, era minúscula, sense tenir representació parlamentària-. El franquisme fou un intent de crear un sistema econòmic autàrquic a la manera italiana, però sense partit feixista real. La utopia franquista consistia en un intent de desenvolupament econòmic per mitjà del monopoli explícit del poder polític i econòmic de l'Estat. La utopia rau, encara ara, en que la classe oligàrquica és la que porta la direcció essencial de l'activitat econòmica; la burgesia -la dels Països Catalans sobretot- queda subordinada a la direcció omnipotent de l'oligarquia. Aquest estrany sistema econòmic, com és sabut, és de molt baix rendiment de producció, irracional i malbaratador d'esforços; i, per suposat, no pot competir amb els sistemes de capitalisme clàssic. Durant cinquanta anys han anat construint aquest artefacte monstruós, que es beu l'energia dels pobles de l'Estat.

Joan Quetgles

Maastricht

Joan Mir

Es bo recordar que l'oposició a la formació de la Unió Europea és tan antiga com el Tractat de Roma. I que va ser contra l'europeisme que va néixer l'anomenada "Nova Esquerra Europea" que amb més de vint anys de retard és proclamada per Bandrés (EE), Blascos (UPV) o Serra (PSM). Entorn de la *New Left Review* es varen aglutinar totes les opinions contràries a l'increment de consciència europea i a la seva traducció política. Amb poques excepcions, la cultura comunista que havia evolucionat cap a postures més crítiques va seguir aquest camí. Dins aquesta mateixa revista, també s'hi trobaren els marxistes sensibles al fet nacional i, a més, intel·ligents, que defensaren aspectes positius del capitalisme europeu oblidats grollerament per la progressia dels anys setanta. Una de les virtuts que alguns esquerranosos descobriren en el capitalisme va ser el seu respecte a la diversitat dels pobles i les nacions d'Europa, respecte que anava essencialment unit a la defensa de la competència.

El debat sobre Maastricht reproduïx alguns aspectes del debat del Tractat de Roma. No gaire lluny d'aquí n'hi ha que retreuen que Maastricht aconduïx a una Europa de mercaders. Sense negar que poden tenir una mica de raó, des de la nostra misèria nacional algú hauria de contestar: "Encara hi ha coses pitjors, germanets, encara hi ha coses pitjors".

Madrid, per exemple.

Joan Mir

Mitja humanitat té gana

Més de mitja humanitat té gana. Mig món pateix en els seus estómacs la vaga de la terra i dels elements i això passa quan els ben alimentats fabriquen enginyes que maten, omplen arsenals amb màquines que només fan profit a cementiris i venen els excedents de la mort on la fam empaita. S'allisa així el camí a la irracionalitat administrada pel l'abús i se signa una aliança amb el crim per donar empuja a la història que un dia s'explicarà a que conti mentides. Basta llegir de rampellada l'ahir per establir comparacions i per creure que així serà.

No són armes allò que necessita el món. No són matances ni imposicions que forcen la gent per satisfer egoïsmes. No són retalls a la terra per mantenir un mercat. Els pobles són qualque cosa més que el mostrador d'un canvista, els pobles són esperits col·lectius necessitats de solidaritat.

No es pot posar un sostre a la terra quan la terra pot ser generosa i si s'ha de posar un preu a la mort.

A tots els que obstaculitzen la producció de l'agricultura, a tots els que no aprecien prou bé l'esforç que representa vincular l'esquena per amollar els terrosos, a tots els que desfan les garbes per destruir-les, la ració dels seus menjars hauria de ser un trempó de claus ganxos i de moltes bales acompanyant gallets d'aquests que es premen pel tret, farcits amb pólvora i dinamita. Bastaria obligar a aquest menú tan sols una quaresma perquè se n'adonessin que el menjar és més important que la violència.

Antoni Rosselló

C/ Obispo Llompard, 105 - Tel. 88 06 26 part. 88 05 88 INCA - Mallorca

Sebal, c. b.

José Seguí Sampol

Representacions i distribucions

FAX (971) 50 52 53
Avda. Reyes Católicos, 99Tel. 50 28 46
07300 INCA (Mallorca)S'Arenal
de Mallorca 265005

L'hora de la llibertat

Ferris estats es desintegren, nacions abans sense estat se separen: ni tan sols l'estalinisme ha estat capaç de rompre l'espina a les nacionalitats no russes. El fundador de l'estat soviètic, Lenin, que com Gorbatxev s'envoltà de totalitaris, ell no ho era exactament, i ja el 1923, poc abans de la seva mort, no tan sols prevenia contra Stalin, sinó també contra el centralisme rus: "En aquestes condicions -deia- és molt natural que la llibertat d'independitzar-se de l'URSS, que ens serveix de justificació (al PCUS), sembla una simple fórmula burocràtica incapaç de defensar els membres de la resta de nacionalitats de l'URSS contra la invasió de l'home autènticament rus, del xovinista gran-rus, d'aquell canalla i opressor que és en el fons el buròcrata rus...". I, efectivament, moltes llibertats són només teòriques en molts de règims. Feta la "llibertat", feta la trampa. I la burocràcia té les claus per inutilitzar llibertats teòriques. Els seus privilegis -que ells anomenen "els seus drets"- es mantenen a costa de marginar els pobles indígenes i les nacions sense estat propi. Les burocràcies controlen els estats i en estats com l'espanyol, on quasi les tres quartes parts són de la nació majoritària, ja sabem quina burocràcia fa i desfà i maneja els fils per continuar gaudint dels "seus drets".

Som uns set milions de catalanoparlants, uns onze milions els que vivim a les terres repoblades pels catalans. Però des de Madrid, amb la col·laboració de la rutinària burocràcia, ens han prohibit ajudar-nos per damunt de les nostres respectives autonomies. Ens han col·locat dins gàbies daurades i ens han posat uns obstacles majors que entre les fronteres estatals del Mercat Comú (el cas de TV3 ho demostrà clarament). Ens han embabiat amb sedants "democràtics". Molts d'estats d'arreu d'Europa (com els estats nòrdics, els tres estat bàltics, Bulgària, Eslovènia, Albània...) tenen menys població que els Països Catalans, i menys parlants (Finlàndia són cinc milions, Eslovènia, dos milions, etc, i ho tenen tot en el seu propi idioma i són plenament independents; mentre, aquí, la nostra Televisió Valenciana es complau a "educar-nos" amb espanyolades, sevillanes i altres coses "tipicament valencianes").

Fins i tot a Puerto Rico fa poc que han declarat l'espanyol com a únic idioma oficial. Per això l'estat Espanyol ha donat a Puerto Rico un trofeu internacional, alhora que té a les llengües no castellanes en un precari estat de semiformalitat amb la finalitat no confessada de desgastar-les i fer-les desaparèixer. ¿No ens havien explicat les excel·lències del "bilingüisme"? (ells entenen per tal "bilingüisme" el que establiren a cop de marginació a les nacionalitats, però no el bilingüisme per a ells, pels castellanoparlants, que sempre són monolingües).

¿No ens predicaven que "no ens havien de tancar", i de les excel·lències de les "llengües més parlades"? Idò ja ho veis, ara premien els que tanquen la porta ni més ni manco que a l'anglès. Una pista: l'afavorit en aquest cas és la seva llengua, la "llengua del Imperio", com sempre! Els seus sofismes queden d'aquesta manera ben al descobert, igual que la seva doble moral.

Es que els deu fer rialles: premien als portorriquenys que no els paguen impostos, mentre que els seus "súbdits" que sí els paguen impostos no ens deixen ni veure la televisió dels de vora, perquè és tota en la mateixa llengua, que no sigui que agafem "mals exemples"! Amb aquest exemple podem veure les raons dels malpagadors del nacionalisme espanyol o espanyolisme, (hàbilment disfressats d'això o d'allò, segons els convé). Realment, l'estat Espanyol ens tracta com a estrangers, com a súbdits "por justo derecho de conquista", que deia la Nova Planta de Felip V, quan conquerí "para las leyes de

Castilla" l'antiga corona catalano-aragonesa. Lleis que, per cert, encara no han estat derogades, i no ens estranya. Vivianne Readins, president de la Comissió de Peticions del Parlament Europeu afirmà que el català no ha estat inclòs en el programa comunitari "Lingue" perquè el Govern espanyol no féu els tràmits corresponents. I és que el nostre Estat és fèrrament gran-espanyol i, si pogués, prohibiria qualsevol llengua que no fora la castellana i fins i tot ens obligaria a ballar sevillanes. I si ens tracten com estrangers, ¿què tindrà d'estrany que Angel Colom demani la independència?

P.H. Pearse, un dels irlandesos afusellats pels anglesos a l'aixecament dels independentistes de 1916, deia: "Quan tenia 10 anys, em vaig agenollar vora el meu llit i vaig prometre a Déu que havia de dedicar la meua vida a l'esforç per l'alliberament del meu país. He mantingut la meua promesa... Asumesc estar parlant a anglesos que valoren positivament la seva pròpia llibertat i que afirmen estar lluitant per la llibertat de Bèlgica i de Sèrbia. Pensau que també nosaltres estimam la nostra llibertat, i la desitjam. Fer-ne ús és més desitjable que qualsevol altra cosa del món. Si ara ens destrossen, renaixerem altre cop, i renovarem la nostra lluita. No podeu vèncer Irlanda, no podeu extingir la passió irlandesa per la llibertat; i si les nostres accions no han estat capaces de guanyar-la llavors seran els nostres fills qui l'aconseguiran, encara amb una gesta major." Tampoc poden rompre l'amor català per la llibertat; i qui fa mal als altres, ell mateix acabarà víctima de la seva espasa.

Un escriptor irlandès, A.E., va escriure a un setmanari americà: ¿Quina és l'arrel del problema irlandès? ¿El poble irlandès vol ser lliure? ¿Per què desitgen la llibertat? Crec que és perquè senten dintre seu un geni que encara no s'ha manifestat en una civilització, com els grecs, els romans i els egipcis han exterioritzat el seu geni, en el passat, en societats amb cultura, art i ciència particular d'ells mateixos. ¿D'on provenen els drets d'Anglaterra per governar a Irlanda?, ¿en què es basen? No és el desig del poble irlandès. Es tracta d'una antiga possessió. Però generalment no s'accepta que ningú que hagi robat una propietat durant molt de temps sigui el més indicat per continuar posseint-la".

Allò que per l'individu és la llibertat, per un poble és l'autodeterminació: la seva llibertat. Una "democràcia" que oprimeix i manipula això és tan sols una democràcia xusquera i precària, controlada per malpagadors, per llops.

Si fóssim castellans, no hauríem tingut tanta paciència, i ja ens hauríem separat d'un estat que durant segles no ha deixat de dominar-nos i despersonalitzar-nos, doncs, fins avui l'estat central no ens ha estimat, només ens ha violat amb guerres periòdiques (Germanies, Segadors, Guerra de Successió, bombardeigs de Barcelona en el segle XIX; franquisme, intent colpista de Milans del Bosch el 1981) annexionat a Castella després d'Almansa (Qual el mal ve d'Almansa...) amb les totalitàries lleis de Nova Planta que fou un cop d'estat i una ocupació militar ("por justo derecho de conquista", afirma l'infamant text) contra la nostra Constitució atorgada pel Rei En Jaume, els Furs. Ens han exigit suor, sang, doblers i silenci. Ens exigeixen el que ells no acceptarien per a ells, que desapareguem com a nació organitzada i conscient. Ens diuen que callem amb desqualificacions i insults i pretenen ridiculitzar-nos allà on ells agafarien les armes. Tot un exemple d'equitat, "amor d'amo".

Accepten el divorci dels matrimonis, o almanco la separació, i en canvi no accepten la separació d'allò que no fou un matrimoni, sinó una violació de l'estat

castellanista contra la corona catalano-aragonesa.

Quan Añoveros i Tarancón parlaven de democràcia hi hagué campanyes involucionistes (franquistes) contra ells. Ara, que els bisbes catalans han defensat amb valor els drets dels pobles (cosa que és als estatuts de l'ONU, i que fins i tot el Papa ha defensat sovint), ara també els espanyols han muntat una grinyolant simfonia d'improperis.

El país de Lull i d'Ausiàs Marc, de Vinatea i Companys, de Gaudí i Pau Casals, té el seu propi geni, la seva força i la seva llengua que volen destruir per matar-nos l'ànima. I tenim els exemples de Gandhi i de Martin Luther King, i l'alè profètic pels qui el vulguin sentir, la veritat de la Paraula que ha impregnat una cultura mil·lenària. "Déu proveirà", i resistirem, sofrirem, i guanyarem la nostra llibertat per alliberar-nos de la crueltat ingènua dels opressors dels petits pobles davant la mentida de la prepotència en què ara estan tristament immersos. Perquè, com va escriure un poeta occità de la Polònia màrtir, tacada de militarisme rus, prussià i austriac: "La llibertat vol pas un tros de terra, ella vol tot lo glòba" (la llibertat no vol només un tros de terra: ella vol el món sencer).

Ricard Colom
Castellò

JOAN RUBERT MAURA
AGENT D'ASSEGURANCES

C/MOSTRA, 14 TEL.: 50 09 82 07300 INCA (MALLORCA)

Joves de Convergència: «Els mallorquins són collonuts»

En Miquel Ferrer estudia dret i en Bartomeu Gomila és professor de llengua catalana. Tots dos són destacats dirigents de les Joventuts de Convergència Balear i secretaris del comitè local de CB d'Alcúdia i de Manacor respectivament. Tot i aprofitant la seva assiduitat al sopar tertúlia del restaurant Mavi, els hem fet la següent entrevista.

* Quins projectes teniu?

- Tomeu: El que tenim més immediat és assistir al congrés de les JNC (Joventuts Nacionalistes de Catalunya) que es farà durant els dies 6, 7 i 8 de novembre a Lleida.

* Quines relacions teniu amb les JNC?

- Miquel: a nivell personal són molt bones. El que passa és que ells cerquen un homònim a Balears. Jo ho comprenc, no es tanquen cap porta i de moment també tenen contactes amb d'altres formacions polítiques i estan a l'expectativa.

* Quina implantació teniu?

- Tomeu: Tenim implantació a diversos pobles, ara en principi, allà on tenim més força és a Alcúdia, Pollença, Manacor i Palma.

* Quin és el retrat robot del jovent mallorquí que està dins les Joventuts de Convergència?

- Miquel: Si haguéssim de fer un prototipus, cosa que sempre és difícil, jo diria que és algú que està molt relacionat amb la política a nivell local.

"DEMANAR LA INDEPENDENCIA NO ES ESTAR SONATS"

* Viuríem millor essent independents d'Espanya?

- Miquel: Jo crec que sí. Ara ja no crec que la independència sigui una panacea, però bé en principi crec que viuríem millor.

- Tomeu: Demanar la independència no és estar sonats. Crec que la independència és positiva perquè com deia en Ghandi val sempre més un govern dolent d'aquí que un govern bo de fora.

* Quines semblances i diferències teniu respecte a UIM?

- Tomeu: Entre els joves les diferències són més de forma que reals. Aquestes en canvi són més bé entre els vells. I tots sabem qui són els vells d'UIM. Ells per exemple no accepten el terme Països Catalans, cosa que nosaltres mai no hem negat. Ells a nivell intern de partit usen molt el castellà mentre nosaltres usam el català etc. També s'ha de dir que, per exemple, tant en Miquel com jo venim d'experiències nacionalistes anteriors mentre que ells són nacionalistes d'última fornada.

* D'on veniu vosaltres?

- Miquel: Jo vaig estar dins UM i me'n vaig anar per problemes concrets de l'agrupació d'Alcúdia. Allà l'agrupació local d'UM ens vam passar en bloc a CB.

- Tomeu: I jo me'n vaig anar bàsicament per la qüestió del pacte amb el PP.

"Mª ANTONIA MUNAR ES LA PERSONA QUE REUNEIX LES CONDICIONS PER AGLUTINAR EL NACIONALISME A LES ILLES".

* Què pensau de la destitució de Mª Antònia i Munar? Per ventura Gabriel Canyelles us ha posat en safata juntar tot el centre dreta nacionalista de Balears?

- Miquel: en principi pareix que sí. Crec que en aquests moments Mª Antònia Munar és la persona que reuneix totes les condicions per aglutinar el nacionalisme a les illes. Ara bé, poden passar moltes coses i ja veurem com acabarà.

- Tomeu: la destitució de Mª Antònia Munar ho ha remogut tot. Ja veurem què passarà però la unió sembla que passa per ella.

* Què opinau de la reforma de la Llei d'Espais Naturals?

- Miquel: Nosaltres estam en contra de la reforma. De totes maneres jo particularment no faria d'aquest tema un *casus belli*. Crec que el país no es pot permetre el luxe d'excloure gent per un motiu com aquest. Crec que tot s'ha de veure dins un context general. Si al final, encara que aquesta reforma es produeix tot i que no ho desig, si això condueix a que UM sobrevisqui forta i que es pugui vertebrar la gran alternativa nacionalista, fins i tot a aquest sacrifici jo el donaria per bo.

- Tomeu: Tot allò que signifiqui desprotegir Mallorca me sembla demencial perquè ja està prou espenyada.

* Què pensau de les facilitats que ha donat el PP per a la instal·lació d'El Corte Inglés? Com veis aquest tema que podria aglutinar molta gent que està decepcionada amb el PP?

- Tomeu: que vengui una empresa de fora i que els beneficis no es reinverteixin aquí, això en principi és dolent.

- Miquel: en principi jo crec en ell lliure comerç i la lliure inciativa.

* Però això és la lletra grossa dels principis i després hi ha la lletra menuda que té tanta o més importància?

- Miquel: El Govern i l'Ajuntament de Palma haurien de ser prou forts per regular la implantació de les grans superfícies.

"CREC QUE ELS MALLORQUINS SON COLLONUTS"

* Per què creis que fins avui el nacionalisme no ha tingut a Mallorca el suport massiu de la població?

- Tomeu: la meua teoria és que sempre s'ha volgut fer una nacionalisme d'esquerres quan històricament Mallorca no ha estat d'esquerres.

- Miquel: crec que s'ha intentat fer un nacionalisme molt allunyat de la nostra gent. Jo vull defensar els mallorquins i els vull defensar tal com són. Crec que els

mallorquins són collonuts i que s'han de defensar els seus valors.

* ¿No creis que fa falta aclarir d'una vegada que el terme nacionalisme és un substantiu que després pot dur darrera qualificatius com dretes, esquerres, ecologistes, cristians, ateus, etc.? ¿No creis que és un error exigir primer actituds d'esquerres o ecologistes perquè després et donin el certificat de "nacionalista"?

- Tomeu: sí, efectivament! Això mateix!

- Miquel: és nacionalista aquell que per damunt de tot posa el bé de la seva terra, i si una persona en la seva sincera convicció nacionalista pensa que és bo urbanitzar un territori determinat, això és lícit.

* No creis que hi ha un nacionalisme instintiu, primari, atàvic dels mallorquins que mai no s'ha canalitzat políticament?

- Miquel: és quan jo parlava dels valors dels mallorquins que no s'han preocupat de defensar. Ningú fins ara ha fet un nacionalisme com una defensa del que som sinó que ho plantegen dient això és el nostre nacionalisme i heu de venir cap aquí.

* La pregunta és inevitable, ¿no creis que la idea patrimonial que té el PSM del nacionalisme és funesta? ¿No creis que la desqualificació sistemàtica que fa Sebastià Serra o Mateu Morro dient que UM és morta, que ERC són una colla d'il·luminats i de CB que és una aventurera, això no perjudica?

- Tomeu: és fotut que aquells que se diuen nacionalistes s'hagin dedicat a desqualificar les opcions que no sigui la seva. Es pensen tenir la veritat absoluta i això no és això..

- Miquel: Jo voldria dir que qualificar d'aventurera quan aquest qualificatiu ve d'un partit que tot i tenir una història coherent, després de desset anys el màxim que han aconseguit són tres diputats, això no es pot fer.

* Quina és la vostra nació?

- Miquel: Mallorca és el meu país i els Països Catalans la meua nació. Si els catalans no haguessin vingut amb el rei en Jaume, nosaltres no seríem aquí ara mateix.

* Com creis que el nacionalisme pot seduir el nostre poble?

- Miquel: crec que defensant-lo tal com és i mostrant-li que si no ell lluita pels seus drets, això no ho farà ningú. Crec que s'han de defensar els interessos de cada dia. Per a mi és prioritari el nivell de vida, el benestar col·lectiu i la defensa de la nostra identitat.

* Cada any 90.000 milions de pessetes se'n van a Madrid i no tornen, què pensau d'aquesta espoliació fiscal?

- Tomeu: és una putada. No hi ha dret que Mallorca pagui impostos per construir hospitals a Burgos, autopistes a Soria i aquí res de res.

- Miquel: si això continua així no podrem mantenir el nostre nivell de vida. Produïm a bastament per viure bé. Les matemàtiques no es poden discutir.

Probablement els millors productes
lactis del món

PALMA CREM S.A.

Hort de Can Sastre

Final autopista de s'Arenal

Tels. 26 38 14 - 49 11 51 - 49 10 61

SES CADENES DE S'ARENAL

Joves de Convergència: «Els mallorquins són collonuts»

"AMB ELS DOBLERS QUE PRODUÏX MALLORCA PODRIEM TENIR UN HOSPITAL A CADA COMARCA"

* Mentre els mallorquins es barallen com a moixos entre si la preferència de construir l'hospital de Manacor, d'Inca o de Palma, no pensau que Madrid ens fot el pèl de mala manera, ens enfronta entre nosaltres mentre es queda amb les millors tallades?

- Tomeu: amb els doblers que pagam en concepte de sanitat a Mallorca hi podria haver un hospital qualificat a cada comarca. No hi ha dret que per fer-te una radiografia hagis de venir a Palma.

- Miquel: això és una presa de pèl que els partits espanyolistes (PP i PSOE) sempre usen molt hàbilment. Amb els doblers que produeix Mallorca podríem tenir un hospital a cada comarca. Ciutat ha de tenir un nou hospital i les comarques han de tenir també el seu hospital.

* Què pensau de la delinqüència d'importació i de la polèmica sobre la construcció de la nova presó?

- Tomeu: ens trobam que la majoria dels qui protegeixen la llei i dels qui van contra la llei són d'importació.

- Miquel: de totes maneres voldria parlar una estona del tema de la presó. És cert des d'una òptica nacional que hi ha delinqüència d'importació però la nova presó és necessària perquè no podem renunciar a reformar la gent que pels motius que siguin no sap viure en societat.

* A Mallorca hi ha delinqüents d'origen autòcton. A això ningú no ho discuteix. El que passa és que tot ho hem d'aguantar per partida doble: els xoriços forasters i els qui són indígenes. Balears és l'indret de l'estat espanyol amb l'índex més alt d'assegurances privades de sanitat, o sia, els mallorquins hem de pagar una sanitat pública deficient a més d'una sanitat privada, què pensau d'això?

Tomeu: òbviament, patim una delinqüència i una justícia d'importació.

"NOMES FALTARIA QUE MADRID FES DE MALLORCA UNA ESPECIE DE COLONIA PENITENCIARIA COM AUSTRÀLIA"

* ¿No creis que la polèmica sobre si la presó nova s'ha de fer a Santa Maria o a Palma torna ésser una nova presa de pèl com la de l'hospital a Manacor o a Inca? ¿No creis que sota d'això batega latent un problema colonial sense resoldre?

- Tomeu: només faltaria que Madrid fes de Mallorca una espècie de colònia penitenciària com Austràlia.

* Quina valoració feis de l'Expo 92?

- Miquel: jo no hi he estat però des d'una perspectiva racional això no s'aguanta per cap cantó. El pitjor és que pagaram els plats els de sempre i els mallorquins haurem de fer feina perquè Andalusia se llevi les seves frustracions atàviques. El govern espanyol ha fet unes despeses de nou ric. La despesa pública s'ha de racionalitzar.

- Tomeu: això són mils i mils de milions tirats a l'aigua.

* Fernández Ordoñez abans de morir i ara el pare del rei, s'han manifestat preocupats per la unitat d'Espanya, com veis això?

- Miquel: crec que els espanyols tenen mala consciència en relació ala nostra nació.

- Tomeu: pens que no gosen sincerar-se fins que veuen la mort de prop.

* El president Gabriel Canyelles ha dit fa poc que si les relacions amb Madrid empitjoraven i no quedava més remei aleshores seria hora de proclamar la inde-

pendència de Balears, què en pensau? ¿Estau d'acord que estam vivint un procés, sovint molt contradictori com és en el cas de Canyelles, d'incubació nacionalista?

- Tomeu: si Canyelles fes una reflexió ben feta, es deslligava d'un partit de disciplina madrilenya com és el PP, si realment se sentís nacionalista, si per primera vegada en la seva història agafava un presa de postura nacionalista i declarava la independència a la fi seria el president de tots els mallorquins i no només d'una part. Arribat aquest cas, nosaltres, com a nacionalistes, no li podríem negar tota l'ajuda i el suport que necessitàs.

* En Gabriel Florit fa poc va dir damunt UH que el mallorquí que no era independentista o era un masoquista que passava gust de pagar impostos a Madrid o que era un cap de fava.

- Miquel: bé, a mi aquestes desqualificacions tampoc no m'agraden. No m'agrada que algú desqualifiqui el meu poble encara que a vegades pugui tenir raó. Crec que tots aquells que desqualifiquen sistemàticament Gabriel Canyelles, més valdria que fessin una anàlisi seriosa de com així aquesta persona connecta amb el nostre poble.

* Per què creis que Gabriel Canyelles connecta?

- Miquel: crec que connecta perquè parteix de la realitat del poble tal com és. Fa un missatge positiu respecte dels mallorquins i no s'autoflagella. Crec que en certa manera sap representar l'orgull de ser mallorquí. Això és molt important. Crec que hem d'ésser orgullosos d'ésser tal com som.

* Reconeixeu que Canyelles ha estat prou hàbil per ficar-se els mallorquins a la butxaca a través d'arrabassar alguns gestos simbòlics que més bé serien propis d'un partit nacionalista? En canvi el nacionalisme il·lustrat sempre ha menyspreat el nostre poble.

- Miquel: aquesta gent és la que menysprea el mallorquí tal com és.

* Estau d'acord que caldria recuperar un dels tòtems col·lectius dels mallorquins com és el Reial Mallorca?

- Miquel: Mira, el Mallorca sempre ho havia fet tot en castellà, els cartells, la megafonia... D'ençà que hi ha de president en Miquel Dalmau, a qui no tenc el gust de conèixer, es fa en català i no ha passat res. Jo vaig regularment a veure el Mallorca. La gent que s'ha apropiat del Mallorca en el sentit espanyolista són una minoria molt petita. Són quatre rates. Ells estan al sud i jo vaig al nord i allà tots som mallorquinistes de tota la vida, parlen mallorquí.

- Tomeu: en Llorenç Serra Ferrer allucina de no poder fer les rodes de premsa en mallorquí mentre que quan el Mallorca jugava a Catalunya ho podia fer ben tranquil·lament i ningú no li deia res. Les coses estant canviant.

* Com respira la gent jove?

- Tomeu: jo vaig passar per l'institut FP i de BUP de

Manacor i allà quasi tot es feia en català. Els joves es mouen. A Manacor han sortit dos col·lectius: el de Recerca que fa coses de cinema en català i el de la Disputa de l'ase que aquests ja són clarament independentistes. Tots ells són gent molt jove, tenen entre setze i devuit anys i per tant encara no han pogut votar.

- Miquel: la gent jove ha de ser el nostre eix. La consciència nacional és un dels esquemes bàsics de la personalitat que es formen quan ets jove. El perill és presentar el jove nacionalista com una cosa minoritària i d'una estètica estranya, quan convé que hi hagi de tot, des de joves que van amb guardapits fins a joves que volen estudiar i guanyar doblers.

"EL NOU CONSELLER DE CULTURA, TOMEU VIDAL, POT FER UNA GRAN FEINA"

* Què pensau del nou conseller de cultura, educació i esports, Tomeu Vidal?

- Miquel: crec que pot fer una gran feina. El seu tarannà personal l'avalua. Ell té mecanismes per fer més efectiva la normalització lingüística a base de convertir la llengua catalana com una cosa necessària i imprescindible, com a mínim fins allà on la seva conselleria té poder d'actuació.

* Supòs que sou conscients que el massacraran des d'una determinada premsa, concretament Antonio Alemany des de la pàgina dues i la secció Cartes al Director del D16.

- Miquel: crec que en Tomeu Vidal és molt intel·ligent, és molt viu i crec que sabrà nedar i tirar endavant. Crec que tindrà una gestió molt positiva.

* El coneixeu?

- Miquel: sí. Vàrem estar plegats dins les joventuts d'UM i dins la modèstia de la nostra organització sempre ens tindrà a la seva disposició per a qualsevol cosa.

* Pregunta final de rigor, què pensau de S'ARENAL DE MALLORCA?

- Tomeu: hi estic subscript des de fa molt de temps i és molt simptomàtic que sigui la publicació nacionalista en català de més tirada de Mallorca. El nacionalisme no pot ésser exclouent i pens que totes les evolucions que vinguin cap al nacionalisme han de ser benvingudes i celebrades.

- Miquel: crec que S'ARENAL compleix una funció. A mi m'agradaria que aquest país tingués una premsa normal de diverses tendències i que hi hagués un debat sobre el nacionalisme. Jo voldria que S'ARENAL fos una part de la premsa en català i no l'únic mitjà que ara com ara tenim.

Jaume Sastre

L'evolució econòmica de les Balears al 1991

Un altre any es presenta a Palma l'obra "Evolució Econòmica de Balears" corresponent a l'any 1991 i patrocinada per Sa Nostra i Banca Catalana. A l'igual que en anys anteriors inclou els treballs d'economistes de les illes que han analitzat sector a sector l'economia balear; l'estudi està precedit per una introducció que descriu els marcs internacional i estatal en els que la nostra economia es desenvolupa.

La valoració global de l'economia balear el 1991 es concreta en un creixement d'un 0'5%, inferior a les dels anys passats a causa de la contracció del creixement del consum privat i a la caiguda de la formació de capital. Per sectors el turisme es veu augmentat globalment un 2'72% en nombre de visitants essent l'augment més considerable entre els alemanys. En canvi, caigué la despesa turística i el

nombre global d'estatges.

La construcció incrementà la caiguda iniciada en anys anteriors xifrant-la en un 5'7% el 1991. El sector industrial, que en els darrers anys sempre havia tingut un creixement moderat però positiu, va caure un 2% en termes reals; els sectors més afectats foren l'alimentari, la pell i el calçat i el relacionat amb la construcció. El sector agrari augmentà la seva producció gràcies a una climatologia favorable, però els preus agrícoles evolucionaren negativament.

Quant al sector financer, evolucionà positivament, sobretot en la inversió creditícia; així mateix augmentà el nombre d'oficines el qual se situa en una oficina bancària per cada 819 habitants, enfront d'una per cada 1.238 habitants, que és la mitjana espanyola.

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

En Biel necessita anar a l'oculista

En aquest món de misèries, no guanyam per sotrac. Els al·lots del PP en fan que no són comptadores ni aguantadores.

L'altre dia em vaig assabentar, gràcies a unes declaracions del nostre president, del cap de la tribu com deim a S'ARENAL DE MALLORCA, que els diputats "Sociolistas españoles" Joan March Noguera i Francesc Obrador Moratinos havien fet apologia del terrorisme. Immediatament les meves orelles badaren, ben obertes, per saber de què anava la cosa.

I el resultat de la tal "apologia del terrorisme" és que la nova revista "Radical", dirigida per un periodista crític i irònic com Raphael Pherrer, publica en el seu segon número una reproducció del quadre de Leonardo da Vinci "L'última cena" on Macià Manera -el mateix que fou condemnat a presó per ser militant i activista de "Terra Lliure"- fa de "Bon Jesús" mentre que Obrador i March, així com Sebastià Serra del PSM, són els apòstols embadalits davant el Mestre.

Sincerament, no crec que un capellà qui mai no ha exercit com a tal, o dirigents de partits que afavoreixen el divorci o l'avortament, siguin els més indicats per fer una escenificació del Sant Sopar o retratar-se de Sant Pere o de Sant Joan. Ara, que això sigui fer apologia del terrorisme perquè el personatge del "Bon Jesús"

l'interpreta Macià Manera (com molt bé ho hauria pogut ser qualsevol altre) em sembla que és orinar fora del test. Mesclar ous amb caragols.

El President de les nostres illes s'hauria de posar unes ulleres amb vidre d'augment. "En Biel necessita anar a l'oculista".

Per favor, no facem antiespanyolisme barroer

Amb motiu dels "Quinientos años del Descubrimiento", el passat 12 d'octubre -"fiesta nacional de España"- sortiren al carrer uns adhesius amb la inscripció de "Hispanitat és genocidi". Una opinió com una altra, a la qual crec no podem adherir-nos els que desitjam la independència i la sobirania del nostre país. Està molt bé donar suport a les aspiracions polítiques i culturals de les ètnies pre-colombines a Amèrica; però, per favor, no facem antiespanyolisme barroer. No donem arguments als enemics de la nostra nació a Mallorca; als que parlen del genocidi català qual la conquesta de 1229 pel Rei En Jaume. No ens feim cap favor.

Fa cinc-cents anys els espanyols, de nació i cultura castellana, conqueriren i colonitzaren gran part del continent descobert per Colom el 1492, i, allà establerts, s'abraçaren amb les ètnies autòctones, naixent, d'aquesta fusió, una nova comunitat de pobles units per la llengua del Quixot i la gramàtica de Nebrija. Això és tan evident com que, l'any 1229, cavallers catalans acompanyaren al rei Jaume I en la conquesta i el repoblament de la Mayurka mora. D'ells hem heretat, els actuals mallorquins, els llinatges que portam i la llengua del "Pi de Formentor" i de la "Santa Espina".

La resta, vuits i nous i cartes que no lliguen.

En el Bon Sossec, el missatge l'ha encertada

No perquè ara ho digui un contrari, un conegut oponent de la nostra catalanitat, hem de deixar de reconèixer el que li és degut. A Déu el que és de Déu i al Cèsar el que és del Cèsar, diu l'Evangeli.

Lluís Cerdó Fernández, destacat directiu de l'associació gonella Cultura en Libertad, i que aquí a S'ARENAL DE MALLORCA coneixem com "es missatge", l'ha encertada aquest pic en la qüestió del "Bon Sossec".

És una coneguda regla gramatical dels idiomes francès, occità i català que la lletra "s" entre dues vocals té un so fluix, i que per fer-lo fort és necessari doblar-la.

Crec que tots els que hem tingut prou clar les dues essences de Binissalem no hauríem d'haver badat davant aquesta monstruositat ortogràfica del "Bon Sossec", que, òbviament, com diu el missatge en el seu article publicat, (03.11.92) dalt de les columnes del diari de son mestre, que escriure amb una sola essa es pronúncia malament. El missatge de cada dia millora, avui per avui ja no nega les arrels ni la gramàtica catalana de la llengua que xerram a Mallorca. Lluís Cerdó Fernández s'hauria de llevar les cucales i allunyar-se de les fòbies que contra Catalunya i la nostra catalanitat li inculca el seu mestre, el mateix enverinador de costum, que l'endemà ha fixat d'escriure que s'ha callat això del sossec perquè el vocable no el recull el diccionari de Pompeu Fabra. Que hi vas d'errat germanet, "sossec" per ventura no, però "assossec" i "assossegar" si que figuren als diccionaris publicats a Catalunya continental, i amb dues essences.

Heretgia per elegia

"Estimats germans petits i grans, açò són es colzos i açò són ses mans". Au, idò!

Devers tres o quatre cops a la setmana pas pel camí de la Vileta i em pega cops pels ulls una rectificació que va fer qualcú al rètol del col·legi de La Puríssima. Al/s individu/s que féu/feren tal cassació el/s vull fer dos retrets.

La pronúncia de col·legi en mallorquí-mallorquí es reforça amb una "t" final, com moltes altres formes, per

tal de dar-li suport (com si fos un gaiato), però em sembla que el/s que féu/feren la cassació no escriu "mutxatxo", que és la pronúncia del "muchacho" castellà. La norma per escriure'l bé la podem trobar al Diccionari català-valencià-balear de mossèn Alcover, al volum III, pàg. 265, Colegi; m. V. Col·legi, volum III, pàg. 272; Col·legi; m. cast. colegio. M. 1 Cos de persones sotmeses a un reglament comú. 2 Corporació d'ensenyament de la mateixa professió. 3 Establiment d'ensenyament primari o secundari, l'edifici on està instal·lat. 4 Conjunt d'electors que tenen vot a una mateixa taula; el lloc on es reuneixen per votar.

Però el més ferotge és potser l'article salat davant Puríssima; creis-me, que aquí, a Mallorca, els mallorquins no han dit mai "sa Puríssima", sinó "la Puríssima", com deim "l'amo", "la mar", "el Bon Jesús", "l'Església", "la Comunió", "els Sants", "el cel", "la Sala", "el dimoni", etc, totes elles coses d'alt grau, per nosaltres els mallorquins. Jo som, crec, un mallorquí ja normativitzat, però no he sentit dir mai "sa Puríssima" a ningú del meu voltant, i part de la meua família és de poble, tal volta sols els "foresquins", els que ho utilitzen per enfonsar la nostra cultura i allà on pensaven fer una elegia han fet una heretgia.

Aquesta lliçó us la don de franc, la propera us la cobraré.

Julia-Pere Rado i Garau
Tardor '92

SUBSCRIVIU-VOS A

S'Arenal
de Mallorca

TEL. 26 50 05

Joana-Maria Coll: «Esfer espanyols ens surt molt car»

Joana-Maria Coll és una dona inquera que des de fa quasi sis anys és present dins el consistori d'Inca. És regidora per Unió Mallorquina i a la passada legislatura fou la delegada de l'àrea de Cultura, actualment està a l'oposició municipal.

- A les passades eleccions la coalició PP-UM fou la llista més votada a Inca, ¿us faltaren molts de vots per tenir la majoria?

Es així com dius, a les passades eleccions municipals la nostra llista fou la que més regidors va treure, però per mor d'un pacte entre tres forces polítiques accediren al govern municipal els altres partits polítics.

- Vós sou membre d'Unió Mallorquina, ¿què opinau de la manera com ha estat destituïda Maria-Antònia Munar, presidenta d'UM, de la conselloria de Cultura?

Em sembla que ha estat una manera molt poc elegant de destituir un membre del Govern, entre d'altres coses perquè havia fet molta de feina pel govern de Gabriel Canyelles, i per mi molt dignament. Crec que l'elegància no hi ha estat, si el president Canyelles la volia destituir ho hauria pogut fer de mil maneres, però així com ho va fer no va estar gens bé.

- Ara fa quasi dos anys que el vostre partit es coaligà amb el PP, ¿creis que aquest pacte va ser una bona cosa o no?

Jo mai vaig estar d'acord amb aquest pacte i personalment vaig tenir moltes discussions amb Antoni Pons, aleshores batlle d'Inca. Jo pens que el PP i Unió Mallorquina no tenen res a veure, hi ha molts de punts de diferència, i com que cadascun vol defensar la seva identitat sempre hi haurà molts de problemes.

- Aquests dies que hem visitat molta gent d'Inca, molts dels entrevistats ens han dit que són d'Unió Mallorquina i que el PP és un partit molt espanyol, però que UM és un partit ben mallorquí, ¿què opines d'aquest fet?

M'alegra molt sentir això. Actualment la gent d'UM estam fent feina amb la del PP, ja que ambdós ens presentarem junts a les eleccions i estam a l'oposició municipal; però a l'hora de la feina, no la feim de partit, sinó d'oposició municipal i quan hem de criticar una cosa ho feim tots, i per tant a nivell municipal no tenim gaire problemes.

- ¿Creis que quan hi torni haver eleccions municipals i autonòmiques us presentareu sols?

Jo crec que sí, i segur que traurem uns resultats excel·lents.

- I el pacte de govern municipal, ¿com funciona?

Crec que quan el PSM pactà amb el PSOE no es pensava mai que hauria d'amollar en tantes coses com ho estant fent, sovint no estan defensant la ideologia del PSM, que de fet sempre els havia diferenciat de la resta de partits. Ara resulta que per conveniències de poder s'estimen més comandar que defensar idees. A Inca s'esta fent una política municipal que no se sap ben bé què és,

ja que no és ni la del PSOE, ni la del PSM, ni la del Independents; això, crec, és com una bomba de rellotgeria que per ventura un dia farà un tro.

- Molta gent d'Inca diu que a la Sala no és el batlle qui hi comanda, sinó que és el Sr. Garcies, el regidor Independent...

Per assolir la batlia, el PSOE va haver de renunciar a moltes àrees de poder municipal, i tant els regidors del PSM com els Independents se'n feren càrrec, de fet els regidors socialistes ocupen les regidories menys importants. Sembla que qui té la batlia ha de comandar, però qui té més competències i molt importants és el regidor independent, que comandi o no és una altra cosa. És vera que els socialistes han de pagar car aquest vot que els dona la majoria, però això és el pacte.

Els inquers estan descontents de veure que a la nostra ciutat no hi ha un govern fort, sigui del color que sigui, exemples d'això són temes com el de l'hospital d'Inca allà on el govern de Madrid ha destinat una partida pel segon hospital de Palma, però no pel d'Inca, i el nostre ajuntament, que havia de crear una comissió de seguiment per al nostre hospital, encara no l'ha creada.

- Vosaltres també intentareu pactar amb els independents...

Sí, jo crec que per un vot has de pagar un preu, però no crec que s'hagi de pagar un preu excessiu com està pagant el PSOE.

- A les illes tenim la renda per càpita més elevada de tot l'estat, pagam molt en tributs i impostos de tota casta però en canvi no tenim ni hospitals ni bones carreteres, ni bons serveis; ¿què opinau del tema?

Nosaltres, al passat congrés d'Unió Mallorquina, demanàrem una administració única per a les Balears, com a possible solució d'aquesta problemàtica. De moment, no ens serveix per res tenir un govern central a Madrid, ja que cada pic que necessitam qualque cosa hem d'anar a demanar almoïna.

- ¿Què viuríem millor si fóssim independents d'Espanya?

Jo crec que sí. El problema és que ser espanyols ens surt molt car, sembla que quan hi anam a demanar pareix que els demanam almoïna, i no es tracta d'això, ja que ells fan unes inversions astronòmiques a unes regions, en canvi nosaltres no tenim res.

Jo no apostaria per una independència si no veiés clar que és necessària, però m'han demostrat que no estimen les Balears; només estimen les Balears per endur-se'n, però a l'hora de tornar res de res.

Jo posaria per un estat federal, ara per ara, i voldria que tots els castellans que hi ha a Mallorca s'integrassin a la nostra societat i a la nostra cultura. Aquest fet ha de passar perquè ells es vulguin integrar i fer-los veure que la nostra cultura és tan bona com qualsevol altra, i a més és la que hi ha en aquesta terra, i no cap altra.

- Arreu arreu ja no poden deixar la clau al pany, hi ha molts de problemes de delinqüència i d'inseguretat, ¿a Inca també teniu molts de problemes d'inseguretat?

Crec que és com per tot. La delinqüència és un greu problema social. Si, a Mallorca, la immensa majoria de delinqüents són peninsulars és perquè hi ha un greu

problema social vingut sobretot per la manca d'integració en la nostra societat.

- Ens han dit que dins la tercera edat d'Inca hi ha problemes, ¿què ens voleu donar la vostra opinió?

Des de fa molts d'anys a Inca hi havia una associació de la tercera edat, i funcionaven, ja que ells mateixos s'organitzaven, crec que no se'ls ha de dir res als majors perquè tenen l'experiència de tota una vida, i no hi havia problemes. Des que els socialistes guanyaren les eleccions hi va haver problemes entre els majors i es va crear una nova associació. El motiu fou perquè un dels regidors socialistes va perdre les eleccions dins l'associació de la tercera edat, i llavors amb molta comandera i poques ganes de fer feina es miren com els fesols els uns amb els altres. El que de tot això em fa més pena és que crec que amb la tercera edat no s'hi juga, és gent que es mereix disfrutar i passar bé el temps.

- Una de les reivindicacions de la vostra ciutat és la recuperació del Quarter d'Inca, ¿com està aquest tema?

Quan nosaltres estàvem al govern municipal, ens empenyien perquè el reclamassim. Ara, en Jaume Armengol, el batlle, diu que ha anat a Madrid per parlar-ne, però jo crec que hi anà a fer turisme. Les negociacions crec que seran difícils, ara i sempre, a no ser que es vulgui arribar a pagar-lo de qualque manera, però jo no crec que haguem de pagar res perquè el quarter és d'Inca i a més a més el poble donà el solar i moltes aportacions econòmiques quan es va construir. Els socialistes feren la promesa electoral que tornarien el quarter a la ciutat, però no crec que sigui tan fàcil com això. L'altra promesa electoral dels socialistes fou el tema de la plaça de toros, en què tampoc no han fet res.

- La reforma circulatòria també ha aixecat molta polseguera, ¿què ha passat amb aquesta reforma?

Ara més que mai la gent parla dels temes de gestió municipal perquè la gent està que trina. Un dels temes dels quals la gent en parla ferm és sobre aquesta reforma, ja que s'està fent per fases i durarà molt de temps, a més del desconcert que ocasiona.

ERC: L'independentisme triomfant

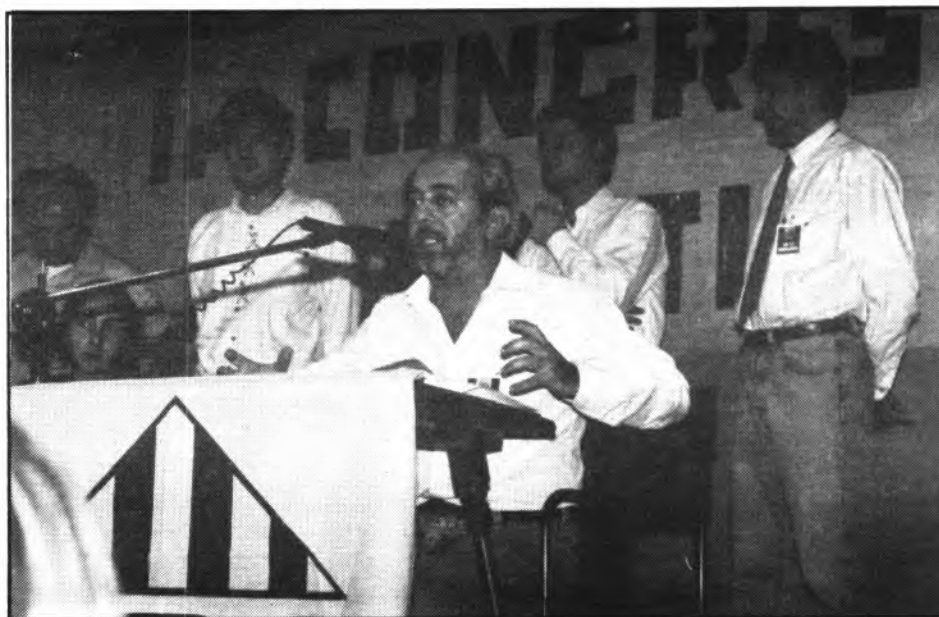
Dissabte dia 31 d'octubre, el partit independentista dels Països Catalans, **Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)**, va celebrar el primer congrés federatiu a Balears, concretament a la casa de cultura de Felanitx. Els organitzadors van escollir aquest poble com homenatge a Pere Oliver i Domenge, un felanitxer que l'any 1916 va escriure un opuscle titulat *La Catalanitat de les Malorques*.

El nou equip dirigent d'ERC a Balears està format per: Bartomeu Mestre (President), Llorenç Carreres (Secretari d'organització), Antoni Albons (Secretari de finances), Beatriu Defior (Relacions amb els mitjans de comunicació), Jaume Vallbona (Secretari de formació) i Antoni Joan (Secretari d'urbanisme i d'ecologia). Com podeu veure un equip de gent jove amb molta empenta i que no va passar pels traumes i les pors del franquisme.

Jaume Santandreu, el president sortint, va donar el relleu a Bartomeu Mestre i va anunciar que les **Trobades cap a la independència** de ses Tarragones continuaran aquest hivern.

Bartomeu Mestre i Sureda (Felanitx 1952), el nou president d'ERC a Balears.

Jaume Oliver (col.laborador de S'ARENAL que s'encarrega de la secció de rock) i Enric Rovira van esser elegits com a membres del Consell Nacional del partit.

Després de la cloenda del congrés, una seixantena de militants i de simpatitzants van anar a sopar a son Colom de Felanitx.

Barco de rejilla

BARCO DE REJILLA per al Tribunal Constitucional espanyol perquè en dues recents sentències ha anul·lat tres paràgrafs de l'article 10 de la llei que protegia l'ús de la bandera espanyola i la de les comunitats autònomes. Per a la màxima autoritat judicial espanyola ultratjar la bandera espanyola és un delictes que s'ha de castigar amb una pena que va des dels sis mesos i un dia a sis anys si no hi ha hagut publicitat i amb sis anys i un dia a dotze anys si hi ha hagut publicitat. En canvi ultratjar la senyera catalana o la ikurriña basca, per exemple, és una simple falta. Un cop més s'ha demostrat el doble discurs del colonitzador segons el qual la bandera de la metròpoli es considerada com un objecte sagrat mentre que la bandera del colonitzats es considerada poc més que un pedaçot brut. Fins ara ja coneixíem de sobres aquest esquema mental (gonellisme) aplicat a la controvèrsia lingüística. Fins avui mils de vegades hem hagut de suportar com ens deien que l'espanyol és una llengua de primera categoria i el català, el basc, el gallec etc. són llengües de segona i ínfima categoria. Ara això també s'ha aplicat en el cas de les banderes. Però que no s'equivoquin els nostres lectors. La decisió del Tribunal Constitucional espanyol lluny d'irritar-nos ens alegra enormement perquè confirma la tesi que venim exposant des de fa anys: més que de separatisme aquí del que cal parlar és d'expulsióisme. Són els espanyols qui ens expulsen i quan a una persona la treuen de mala manera d'un lloc és patètic i indigne resistir-se a quedar-s'hi.. Aquest és el vermell de l'ou que, per exemple, encara no volen reconèixer públicament un Gabriel Canyelles, un Francesc Obrador o una Aina Moll. Per exemple, l'any 1987 Aina Moll va proposar que els espanyols aprenguessin català per la televisió i que facultats i instituts arreu d'Espanya incorporassin la llengua catalana com a assignatura optativa (Avui 18.VII.1987). ¿Quina resposta va obtenir? ¿Com va esser rebuda la seva proposta plena de bona fe i d'ingenuïtat? Idò li varen fotre la porta pels morros de mala manera. Dia 14 de maig de 1991, Alfonso Guerra, en un míting del PSOE a Torrelavega (Santander) en va fer un tip de riure ridiculitzant l'actitud dels catalans que lo que querrian era que en Santander se aprendiara catalán (El País 15.V.1991). A Mallorca tenim una dita ideal per a les persones com Canyelles, Obrador o Aina Moll: de bon al.lot a colló només hi ha una passa! I és que els/les esmentats/des volen esser tan, tan tan, tan bons al.lots als ulls d'Espanya que ja ha deixat d'esser-ho per esdevenir uns albercocs i unes pomes bullides.

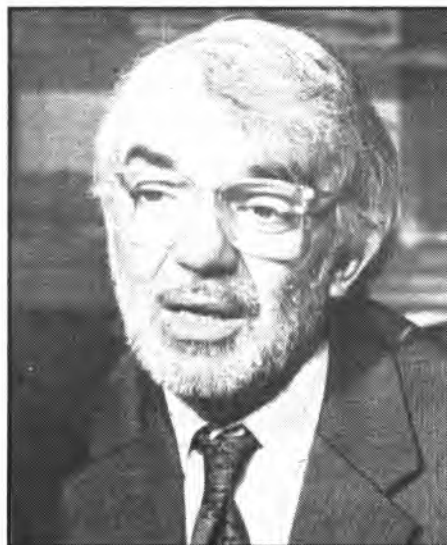
BARCO DE REJILLA per al Ministeri espanyol d'educació perquè ha desterrat a la península 50 professors de secundària que enguany han tret les oposicions. La responsabilitat d'aquesta injustícia cal imputar-la a un funcionari foraster de Madrid anomenat Pedro de Blas Anacruz i als sicaris de l'administració colonial de Balears com el Sr. Andreu Crespí. A la vista dels fets és evident que amb els collons d'uns poden penjar els altres perquè és intolerable que mentre Madrid envia profesors forasters per domesticar els negrets de les colònies, els professors indígenes són desterrats a la metròpoli a causa de la incompetència i de la ineptitud administrativa. Tot plegat demostra un cop més que és imprescindible que el Govern Balear assumeixi les competències d'educació.

Ditada de mel

DITADA DE MEL per al grup de joves de Manacor que sota el nom **La Disputa de l'ase** (títol d'una obra de l'escriptor mallorquí del segle XIV, Anselm Turmeda) s'han agrupat per crear un col·lectiu independentista que vol conscienciar el poble mallorquí de la necessitat de defensar la nostra cultura, la nostra llengua, les nostres tradicions... la nostra terra... els Països Catalans. Col·lectius com aquest n'hi hauria d'haver un a cada llogaret, a cada poble, a cada comarca de Mallorca. El jovent d'avui són la classe dirigent de demà i els joves mallorquins comencen a tenir molt clar el que volen: **Aconseguir la independència dels Països Catalans i defensar-nos de l'opressió i colonització espanyola.** Qui vulgui contactar amb aquest grup entrotllat i marxós el trobarà a l'apartat de correus núm. 148 de Manacor.

DIATADA DE MEL per a l'escriptor Llorenç Capellà perquè en una entrevista realitzada per Pere Ferreguí (Bal. 27.IX.1992) va dir: Aquí estam a les catecumbes, no hi ha dubte, perquè un poble no pot viure demanant perdó. Som ciutadans de tercera i això equival a ser esclaus. És ver que comparat amb altres temps pordíem dir que ara vivim en un paradís, no hem d'oblidar l'aspecte lingüístic, tenim i potenciam aquesta llengua. Però no hem deixat de ser una colònia; t'agradi o no t'agradi és així. Quant a Espanya t'he de dir que és un país mal fet, Espanya és una nació bonyerruda. (Rodríguez Ibarra) és el paradigma de l'Espanya agrícola - caciquil...

DITADA DE MEL per a Mª Antònia Munar, presidenta d'UM, perquè ha sabut aguantar fins ara amb serenitat les ganivetades de què ha estat víctima per part dels

traïdors del seu partit com Pere J. Morey, Guillem Vidal, Carmen Sagrado, Francesc Salas... que, a canvi de càrrecs i prebendes, han volgut dinamitar el partit en favor dels interessos del PP de Gabriel Canyelles. Des d'aquí volem donar coratge a Mª Antònia Munar i animar-la per tal que no cometí el mateix error de Jeroni Albertí de l'any 1988: declarar-se derrotada i anar-se'n a ca seva. Això seria molt fotut per a Mallorca. Ara són moments de tenir el cap clar i de tenir present que val més estar totsols que mal acompanyats i que la venjança és un plat que s'ha de menjar fred.

DITADA DE MEL altra vegada a Mª Antònia Munar perquè damunt les planes de la nostra publicació va dir que **Sens dubte independents d'Espanya, viuríem millor. Tingui en compte que som la primera comunitat que en renta per càpita. Estam molt ben situats enmig de la Mediterrània molt aprop d'Europa. Per tant econòmicament ens seria molt més rendible no haver de col·laborar amb la resta de l'estat espanyol.** Tot i que Mª Antònia Munar va dir que UM no ha arribat a sol·licitar la independència i que en aquests moments està per un estat federal, en cap moment va fer una desqualificació de l'independentisme. Ans al contrari, va deixar la porta oberta i va dir que **un polític el que vol és el que el poble li demana. El que passa és que mai no ens podem avançar massa a allò que demana el poble perquè després és quan no tenim el seu suport.** Amb aquests mots Mª Antònia Munar va deixar entendre que UM assumirà la proposta d'independència a mesura que el poble mallorquí la faci seva. Com es pot comprovar, doncs, l'actitud de Mª Antònia Munar és molt diferent de la d'Aina Moll, una dona atemorida pels traumes del franquisme que va voler ridiculitzar els independentistes dient que som uns *somiatruïtes*. Jesús, deumeuet! Aina Moll ja desvarieja! ¿Com pot Aina Moll titllar els independentistes de *somiatruïtes*? És que ja no se'n recorda que quan ella mateixa s'entestava a fer classes de català durant el franquisme també era qualificada d'*eixelabrada* i de *somiatruïtes*?

DITADA DE MEL per al rector de la Universitat Illes Balears, Nadal Batle, perquè al discurs d'apertura del curs acadèmic 1992-1993, va dir referit als colonitzadors espanyols que **si no volen estar a Mallorca, que se'n vagin perquè al cap i a la fi ens han agafat per un hotel de trànsit.** Nadal Batle va denunciar el govern espanyol perquè no s'han transferit les competències i va dir que la nostra universitat està preparada per satisfer els reptes del 93 i de controlar els nostres propis pressuposts (DM 17.X.1992).

DITADA DE MEL per a l'ex-regidor d'urbanisme de l'Ajuntament de Manacor pel PP, Antoni Sureda, perquè en un sopar de tots els regidors de l'Ajuntament va dir quatre paraules ben dites a Eduardo Puche que se veu feia molt de temps que duia entretingudes. Antoni Sureda no va poder aguantar-se més i finalment va explotar contra Puche, un colonitzador serbi - espanyol que forma de part de l'Ajuntament com a regidor de Participació Ciutadana pel partit **Convergència de Manacor**. I és que la tensió interètnica entre mallorquins i forasters augmenta de dia a dia en una espiral veretiginosa. El mes de març de l'any passat van esser el batle indígena, Antoni Nicolau, i el metge foraster de Vilafranca, Antonio Urgena, qui van tenir una topada. El mes de maig d'enguany van esser la batlessa de Costitx, Mª Antònia Munar, i el mestre foraster, Luis Ramírez Pupíanez. Ara ha estat Antoni Sureda de Manacor qui ha dit: **Puche és un puta foraster de merda i el que ha de fer és ficar-se la llengua dins el cul.** Molt bé, Antoni Sureda! En això tens tota la raó i estam al teu costat! Llenya a rompre, s'ha dit! Fets com aquest demostren que forasterets com Eduardo Puche o Rafael Gabaldón a Manacor o Joaquín Rabasco a Lluçmajor juguen un paper destacadíssim en la consolidació de l'independentisme ja que amb la seva actitud arrogant, prepotent, arrogant i xulesca de torero foraster de suburbi no fan sinó exasperar i encendre els mallorquins contra Espanya.

Barco de Rejilla / Ditada de mel és una secció a càrrec de Jaume Sastre.

El president Canyelles i la reforma de la Llei d'Espais Naturals

Sr. President,

Convergència Balear entén l'exercici del poder públic com una gestió de cap a la millora constant de la qualitat de la vida de la societat i de cap a la defensa dels interessos culturals, socials i econòmics exclusivament col·lectius.

Coherent amb aquesta concepció i considerant les vinculacions patrimonials vostres i dels vostre germà, el diputat Carles Canyelles, amb un espai natural concret afectat per la propera reforma del Catà-

leg d'Espais naturals, Convergència Balear es dirigeix públicament a vós per demanar-vos que:

Us abstingueu de prendre part en la votació a què se sotmetrà la reforma de l'esmentat Catàleg al Parlament de les Illes Balears, amb el que fa referència als espais territorials en els quals tingueu interessos patrimonials, maldament l'informe emès pels serveis jurídics d'aquest Parlament us doni dret a prendre-hi part.

Convergència Balear vol deixar ben clar per

endavant que no té cap interès a cercar el prestigi de la vostra persona ni de cap altra en concret; però també entén que l'ètica dels qui exerceixen el poder i, sobretot, el prestigi de les institucions públiques de les Illes Balears en general i el de la més alta de totes, el Parlament en particular, han d'anar partdamunt de qualsevol interès personal dels qui s'encarreguen d'exercir el poder públic.

Convergència Balear
Secretariat de Premsa

Can Pastilla

Mortal accident de trànsit

El passat divendres dia 6 hi hagué un fort accident de trànsit a la confluència entre el camí de les Meravelles i el carrer de les Canyes, amb la tràgica conseqüència d'una persona morta.

Segons tots els indicis, el vehicle de matrícula estrangera conduït per un italià que regenta una de les pizzeries de la zona no respectà la indicació per aturar-se que hi ha al camí de les Meravelles, quan desemboca al carrer de les Canyes. Això provocà la col·lisió amb el vehicle conduït per Francisco Pérez Romera, de 47 anys d'edat, el qual va patir ferides que li provocaren la mort.

Inca afronta la reforma circulatòria amb nous problemes

La segona fase de la reforma circulatòria de la ciutat d'Inca que està duent a terme l'Ajuntament s'inicià a finals d'octubre a la zona de l'avinguda d'Alcúdia creant problemes de circulació entre els conductors. Els nous canvis circulatoris han provocat les queixes dels conductors, sobretot per la manca d'informació, i també perquè la sortida cap a Alcúdia queda molt limitada amb les noves reformes. Antoni Colomer, regidor de trànsit, assegura que "un cop s'hagin fet totes les reformes si hi ha qualche problema se solucionarà".

S'Arenal de Mallorca

Mor un jove en accident a l'autopista

Antoni Benejam Horrach, de 29 anys d'edat, va morir la matinada del diumenge 18 d'octubre com a conseqüència de les ferides ocasionades en un accident de trànsit que es produí passades les quatre de la matinada a l'autopista de S'Arenal.

El cotxe Seat Ibiza conduït per la víctima va sortir de la carretera i xocà contra un arbre; dins el vehicle accidentat hi anaven tres persones, dues de les quals hagueren de ser ingressades a l'hospital de Son Dureta amb pronòstic greu, mentre que el jove conductor morí per les greus ferides que patí.

Calvià

Cuiners i cambrers presenten els percentatges més elevats d'impotència sexual i alcoholisme

Un estudi realitzat pel sindicat UGT al municipi de Calvià ha posat de manifest certes malalties i hàbits comuns entre els treballadors de l'hostaleria i serveis, com la cirrosi o el càncer del pulmó.

El cuiners, per exemple, són propensos a tenir símptomes d'impotència sexual, mentre que els cambrers solen presentar elevades taxes d'alcoholèmia i els relacions públiques de les discoteques constitueixen la professió més associada amb el tabaquisme.

Segons el representant d'hostaleria d'UGT, Antoni

Garcia, les conclusions d'aquest estudi es presentaran als comitès d'empresa del sector perquè es tinguin en compte en la negociació de futurs convenis col·lectius.

D'altra banda, Garcia considerarà "injust" que el consum de drogues suposi un motiu d'acomiadament dels treballadors d'hostaleria. Garcia considerarà que hi ha professions, com els cambrers i es cuiners, que "constitueixen una població de risc pel que fa a les toxicomanies, i encara que se'ls ha d'aplicar sancions econòmiques, no se'ls ha d'acomiarar".

Espectáculos

Qualque cosa més que Artistes per a Espectacles

La qualitat de qualsevol espectacle depèn essencialment de la qualitat dels artistes que conté.

TRUI s'ha guanyat una excel·lent reputació gràcies a això, perquè els seus artistes i les seves qualitats artístiques fan qualche cosa més que un espectacle. La seva força és la nostra força, per això els nostres artistes són qualche cosa més.

**LLIBRERIA
ALOMA
NOMÉS EN
CATALÀ**

Tel.: 46 11 50 C/. de la Vinyassa, 23 - B
Fax 46 22 05 07005. Palma (Mallorca)

Font i Monteros, 21, baixos - Tel. Oficines, Localitzador i Contestador (971) 72 16 74 / 75
Fax (971) 72 61 48 - 07003 Palma de Mallorca

El desarrelament dels fills dels forasters, la major problemàtica social a Eivissa

El desenvolupament cultural, social, professional i lingüístic dels fills dels forasters constitueix el major factor de risc a termini mitjà dintre de la problemàtica social d'Eivissa. Aquesta informació és la conclusió del mapa de serveis socials de les Pitiüses que presentà el Consell Insular.

En el mapa en qüestió, elaborat per l'empresa Intres, per encàrrec de la conselleria de Sanitat, s'han analitzat les situacions dels diversos col·lectius de risc a la problemàtica social. L'informe afirma que el repte social més important que té Eivissa es tracta de corregir el fenomen migratori, tant per la seva

amplitud com per la intensitat de les seves demandes. En aquest sentit s'afirma que la població immigrant té un augment vegetatiu molt major i que els seus joves pateixen la falta d'expectatives de futur, fet que els condueix a un desarrelament i a la integració en circuits marginals.

Segons les xifres que maneja aquest estudi, el 45% dels habitants d'Eivissa són immigrants, i d'aquests, el 37% procedeix d'Andalusia. Entre els forasters, el desconeixement del català supera el 70%, amb la qual cosa l'idioma es converteix en un element destacat de desarrelament.

Troben el cadàver d'un home al moll de Ciutat

Manuel Gallego Alvarez, de 50 anys, fou trobat mort a les aigües del moll pesquer de Palma. El cadàver fou localitzat el matí del passat dia 15 d'octubre i segons fonts policials pertanyia a la dotació d'una

embarcació pesquera que aquells dies estava amarrada al moll de Palma. Sembla que la mort d'aquesta persona es produí per asfíxia, a causa d'una caiguda fortuïta a la mar.

S'Arenal de Mallorca

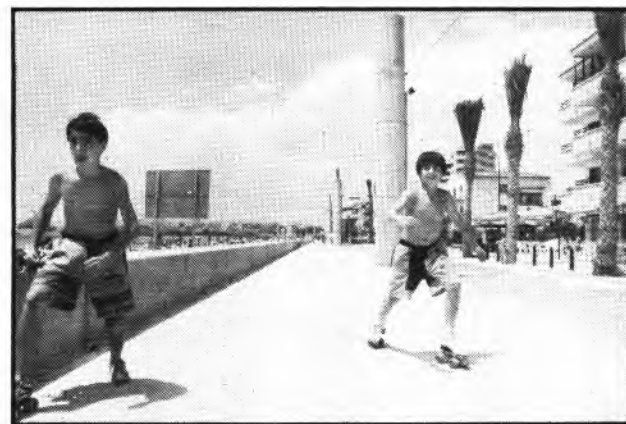
Iniciades les obres de la segona fase d'embelliment de la primera línia

Les obres de remodelatge de la primera línia de S'Arenal han començat en la seva segona fase que va des del balneari tres al quatre. La quantitat global per a la realització del total de l'obra puja a 532 milions de pessetes que haurà de pagar l'ajuntament de Ciutat.

Aquest projecte, inclòs dins el Pla Extraordinari d'Inversions en la millora d'infraestructures de les zones turístiques, es troba en la segona fase, la primera fou realitzada l'hivern

passat a la zona de Can Pastilla, posteriorment les obres s'interromperen davant el començament de la temporada turística i ara es recomencen.

El projecte global contempla la millora de tota la zona, és a dir fins que arribi a l'altura del balneari set. L'empresa constructora d'aquesta fase torna ser "Cubiertas y Mazov" i finalitzaran abans de la propera temporada estival.

Tanquen a la presó un home acusat de maltractar i humiliar la seva esposa

Joaquín Almendros, de 44 anys, ha estat acusat per la seva esposa de maltractaments, constants humiliacions i tortures. L'home ingressà a la presó de Palma un cop fou detingut per agents de la policia de Palma.

La seva esposa, Adelaida, és mare de tres fills i és cega. La dona és venedora

de cupons de l'ONCE i afirma que la denúncia feta al seu espòs ja l'havia feta en altres ocasions, però a la fi sempre la retirava perquè l'home li feia pena. Adelaida afirmà que no volia estar pús mai amb el seu marit i digué que estava malalt i que necessitava tractament mèdic.

Inca

Nova associació de veïns a Crist Rei

L'Associació de Veïns de la barriada de Crist Rei va elegir la nova junta directiva de l'associació després de l'escissió que motivà la creació de la nova associació veïnal de la Via des Tren. La nova junta directiva provisional està formada per Antoni Palau, Tomeu Planas, Victoriano Sánchez, Josep Simó, Miquel Martorell i Tòfol Maleo.

El que fins aleshores havia estat el president de l'associació de veïns ha

passat a ser el nou president de l'associació de la Via des Tren, la qual ha estat fundada sobretot per defensar els interessos dels veïns de la línia fèrria que va cap a Lloseta.

La nova associació de veïns no ha nascut amb la pretensió de restar territori a l'associació de Crist Rei, sinó que agafa sobretot la zona anomenada de "les cases barates", la qual no es considerava representada per cap associació.

Detinguts dos joves per la violació d'una al·lota

Dos joves de 21 i 26 anys d'edat han estat detinguts per la Policia Local de Calvià com a presumptes implicats en la violació d'una jove de 16 anys que presenta deficiències psicològiques.

La víctima denuncià els fets a la policia de Calvià i en base a les dades recollides foren detinguts Juan

Antonio G.R., de 26 anys, i J.P.R., de 21 anys, com a presumptes autors de la violació.

La jove hagué de rebre assistència mèdica a Son Dureta i els metges certificaren que havia estat penetrada. Els detinguts han passat a disposició judicial.

Indústries Metàliques SES PORTES S.L.

Tecnologia alemanya
«REHAU» PVC
Noves construccions i
rehabilitacions
Estudis i pressuposts
gratis
També fabricam en tota
classe d'alumini

Carrer Santa Catalina Thomàs, 24
Tel.: 582339
FAX: 827217
07200 — Felanitx

HERBALIFE

Distribuidor (Supervisor)
Líder en nutrició celular els 90
Facil·la seva comanda a Catí Crespi
Avinguda Comte Sallent 17, pral. A
07003 - Palma de Mallorca (Espanya)
Tel.: (971) 722836-540586

**Motos
Salom**

Jeronimo Pou, 9 ☎ 468136
Tomas Forteza, 24 ☎ 462686

MRW
WORLDWIDE COURIER

Per enviar o
recollir qualsevol
sobre o paquet en
poques hores.
Urbans, regionals,
nacionals,
internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74.33.35 - 36.
S'Arenal

k i moix
ESPECIALISTES
EN
CUNICULTURA

• Animals domèstics •
• Aliments preparats •
• Complementos •

General Lluque, 215
Teléfono 88 03 48
07300 INCA - Mallorca

Foldos
FRAU

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

CC **CREACIONES
GRAFICAS**

IMPRESION EN:
TIPOGRAFIA
Y
OFFSET

Concepción, 3-A
Tel.: 71 37 65
07012 PALMA DE MALLORCA

MI MUEBLE

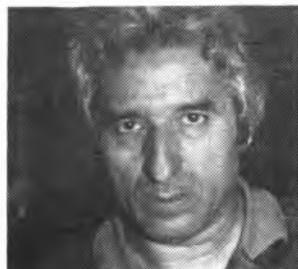
Exposició i venda de mobles
Ronda Migjorn, 103. Tel. 66.15.64. Lluçmajor.
C/. dels trencadors, 7. Tlf.: 26.16.29 s'Arenal

INDEPENDÈNCIA

Viuríem millor independents? Hem d'anar sols o amb els altres catalans? Quins partits hem de votar?

Coloma Duran (Ses Forques): Independents els doblers quedaran aquí. Estaríem millor amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins.

Bartomeu Ferragut (Bar Altura): Mil-cent vegades, però. M'agraden més els catalans que els espanyols, hem de votar partits mallorquins.

Aina Oliver (Can Tomeu): És clar que sí. No s'enduran els nostres doblers quan siguem independents. Hem d'anar amb els catalans, que xerren com nosaltres. Hem de votar els partits d'aquí i no els forasters.

Catalina Buades (Perruqueria Kati): I de molt que m'agradaria. Ens hem de federar amb els catalans i valencians, que són dels nostres. Hem de votar partits mallorquins ja que el PP i el PSOE són espanyols.

Manuel Martínez (Confecció Madelen): Els doblers quedaran aquí quan siguem independents. Federats amb els catalans. El PP i el PSOE són partits espanyols i no ens donaran mai la independència, vull partits mallorquins.

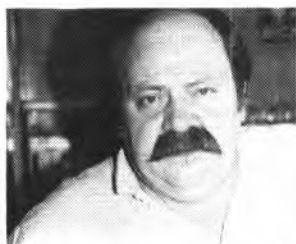
Diego Muñoz (Còpies): No, quedariem aïllats i no aniria bé.

Jaume Bestard (Administratiu): Crec que sí; tindriem més doblers. Hem d'anar amb els catalans, i si volem la independència hem de votar partits mallorquins. A mi m'agrada Convergència Balear, el PP i al PSOE, que són partits espanyols, no els hem de votar.

Miquel-Àngel Salom (S'Oliviera): Es viuria millor. Hem d'anar tots sols. Hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE són partits espanyols i no ens donaran la independència.

Antoni Torrens (Bar Cala Tuent): La baldufa ens rutilaria millor si fóssim independents. No tindriem el tant per cent, tindriem la mota. Federats amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE són partits espanyols.

Antònia Martorell (Perruquera): Sí que viuríem millor. Nosaltres som catalans i hem d'anar amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins ja que el PP i el PSOE són espanyols.

Jaume Beltran (Shadow): Ves si hi viuríem millor, i de molt. Nosaltres som petits i hem d'anar amb els altres catalans. Hem de votar els partits de Mallorca, jo vot PSM.

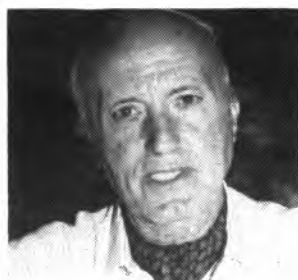
Gabriel Amer (Gràfiques Amer): És ben just que el que guanyem quedi aquí. Hem de crear la nació de tots els catalans i hem de votar partits mallorquins.

Jaume Morro (Can Morret): Jo trobo que sí, hem d'anar tots sols i hem de votar els nostres partits, partits mallorquins. Jo som d'UM, i el PP i el PSOE són partits espanyols.

Margalida Pujades (Perruquera): Jo pens que sí. Hem d'anar federats amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE són partits espanyols.

Josep Torrens (Ca n'Amer): Si fóssim independents el nostre Govern no sabria què fer amb tants de doblers que recaptaria. El camp, en lloc d'estar abandonat, seria un jardí. Els altres catalans són dels nostres i hem d'anar plegats.

Margalida Llabrés (Cafè Foner): Els espanyols cada dia posen més impostos, si fóssim independents tot quedaria aquí. Hem d'anar federats amb els catalans. Crec que ens convé votar partits mallorquins; el PP i el PSOE no són mallorquins.

Paula Valriu (Espirafocs): Fa molts anys que pens que sí. Hem d'anar amb els altres catalans i votar partits de Mallorca.

Margalida Aloy (Bar les Palmeres): Jo diria que sí. Hem d'anar a lo nostre. Crec que hem de votar partits mallorquins; Unió Mallorquina m'agrada.

Joan Guillem (Rest. Guillem): Independents els doblers quedaran aquí. Federats amb els catalans i valencians. Hem de votar els nostres partits, partits mallorquins.

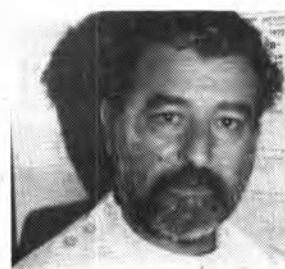
Isabel Martorell (Perruquera): Nosaltres viuríem més bé, però els espanyols no amollaran. Amb els catalans i valencians hauríem d'anar. S'han de votar partits d'aquí, Unió Mallorquina m'agrada; el PP i el PSOE són partits espanyols i jo no vaig d'ells.

Margalida Ribera (Bar Mercantil): Viuríem millor perquè tindriem més doblers. Hem d'anar federats amb els altres catalans i hem de votar partits mallorquins, que són els nostres.

Catalina Martí (K Moix): Podria anar millor. Els mallorquins hem d'anar tots sols i hem de votar partits mallorquins.

Martí Sabater (Perruqueria Martí): Estaríem molt més bé, tindriem un nivell de vida com el de Kuwait. Independents i confederats amb els catalans i per això hem de votar partits d'aquí, ni PP ni PSOE, partits d'aquí.

Pere Llabrés (Armeria Es Tord): Sí, sí, molt millor; tots els nostres doblers van cap a Espanya i no ens deixen quasi res. Si estàs com a Andorra, viuríem com a reis. Hem de votar partits independents mallorquins. El PP i el PSOE són espanyols i mai consentiran la nostra independència.

Antoni de Plandolit (Elèctrica Plandolit): No ho sé, però ens hem d'ajuntar amb els altres catalans i hem de votar partits mallorquins.

INDEPENDÈNCIA

Viuríem millor independents? Hem d'anar sols o amb els altres catalans? Quins partits hem de votar?

Francesc Serra i Joan Calafell (Es Llamp): Sí, hem de comandar a ca nostra. El Govern espanyol ens espolia. Hem d'anar amb els catalans i hem de votar els nostres partits. El PP i el PSOE són partits forasters i tampoc ens agrada el PSM perquè s'ajunta amb els socialistes.

Perruqueres i clients de Perruqueria Costa: En lloc de pagar a Madrid pagarem a Palma quan siguem independents. Hem d'anar amb els catalans i hem de votar partits mallorquins.

Clients Bar Es Cos: És clar que sí. Hem d'anar amb els catalans i hem de votar partits de Mallorca si volem la independència. El PP i el PSOE són partits forasters.

Cristòfol Noguera (Rest. Sa Font): Es viuria millor. Els doblers quedarien aquí. Hem d'anar federats amb catalans i valencians. Hem d'apostar pels nostres partits.

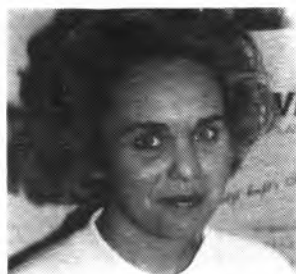
Eugenio Puertas: Independents tot quedaria aquí. Hem d'anar amb els catalans. Jo som del Barça. El PP i el PSOE són partits espanyols i nosaltres hem de votar partits mallorquins.

Xisco Bonet (Ferreteria Mateu): Crec que sí; hem d'anar sols i hem de votar partits mallorquins.

Maria-Antònia Alzina (Pastisseria El Punt Dolç): Crec que sí. Tots sols és impossible, hem d'anar amb els catalans. Hem de votar partits mallorquins, ja que el PP i el PSOE són partits forasters.

Coloma Mulet (Estil Jove): Sí, sí, crec que sí. Hem de fer una nació guapa d'onze milions de persones amb els altres catalans, i per això hem de votar partits d'aquí.

Misericòrdia Martín (Sa Gavina): Jo crec que sí, hem d'anar junts amb catalans i valencians. Si volem la independència hem de votar partits mallorquins, i el PP i el PSOE són partits espanyols.

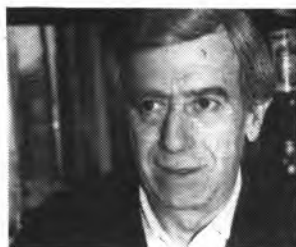
Catalina Mercader (Es Jardinet): Estic segura que sí. És clar que hem d'anar amb els altres catalans. Home!, hem de votar partits mallorquins; i el PP i el PSOE no ho són.

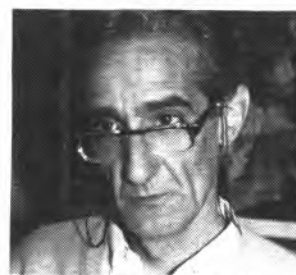
Andreu Martínez (Bar Kiko): Els PPCC independents seriem la nació més rica d'Europa. Hem de votar partits d'aquí i el PP i el PSOE són espanyols i no els hem de votar.

Gerard Hernández (Bar Gogon): Independents els doblers quedaran aquí. Sols hem d'anar; hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE són espanyols.

Andreu Pericàs (Bar Lla-brés): Jo crec que sí. Amb els altres catalans hem de fer una nació d'11 milions de persones. Hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE són partits espanyols.

Francesc Ensenyat (Vases Enica): Potser que sí. Hem d'anar sempre amb els catalans. Seria bo votar un partit mallorquí d'àmbit espanyol.

Bernat Celià (Impremta Celià): Independents els nostres doblers quedarien aquí. Federats amb els altres catalans. Hem de ser mallorquins i hem de votar partits mallorquins. El PP i el PSOE són partits espanyols.

Andreu Sacarés (Bar Can Remendon): Clar, sempre ens anirà millor. Federats amb els altres catalans. Jo som d'Unió Mallorquina i hem de votar partits mallorquins.

Joan Roig (Bodega Bellver): Sí, ara aquesta gent ens ho fot tot. La unió fa la força i per això hem d'anar amb els altres catalans. Si demanem la independència, llavors hem de votar partits mallorquins.

S.A.E.
Jaume Mesquida Llabrés
VENDES
Suministres i aparellatge elèctric

C/. Sant Francesc de Sales, 62
Tel. 20 95 90 CIUTAT

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalarem un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

Marbreria Torrents
Marbres, pedres, granits i decoració en general
C/. Ausies March, 2.
Tlf.: 29.44.03. Ciutat de Mallorca

ELECTRONICA

El Gaucho

SERVEI TÈCNIC

- * Televisió
- * Vídeo
- * Ràdio Cassettes
- * So

- * Instal·lacions Antenes Col·lectives, individuals i Parabòliques

DISSENY I

ASSESSORAMENT

- * Electrònica Industrial
- * Telecomunicacions
- * Alta Fidelitat
- * Registradores Electròniques

Carrer Mallorca, 2
Carrer Sant Cristòfol, 82

07600 S'ARENAL DE MALLORCA
Tel. 26 34 23 Fax 26 61 19

INDEPENDÈNCIA

Matrimoni Ferriol-Llull (Perruqueria Bigoudis): Em sembla que té raó, independents estariem millor. Hem d'anar amb els catalans. I hem de votar partits polítics mallorquins. El PP i el PSOE són partits espanyols.

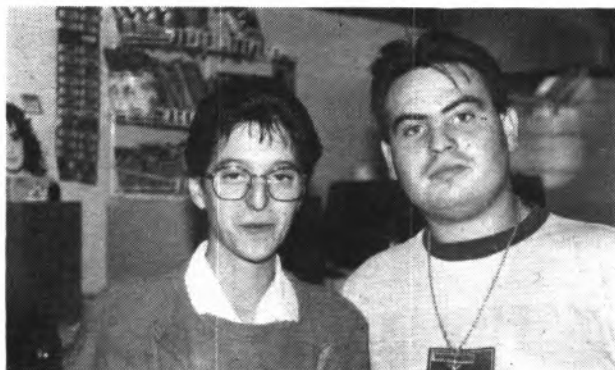
Matrimoni Perelló (Bar Miquel): Estam a favor de la independència. És clar que hem d'anar amb els altres catalans, i hem de votar els partits mallorquins.

Matrimoni Burguera-Canals i fill: I de molt que viur millor federats amb els altres catalans. Partits mallorquins hem de votar si volem la independència ja el PP i el PSOE són espanyols.

Matrimoni Ginard-Riera: Viuriem molt millor; potser seria bo anar federats amb els altres catalans. Vatuadell!, ho hem de demanar, partits mallorquins i res pus.

Matrimoni Egea-Vidal (Blanc i Blau): Si que viuriem millor. Hauriem d'anar amb els catalans. El PP i el PSOE són partits espanyols i nosaltres hem de votar partits mallorquins.

Matrimoni Muñoz-Rodríguez (Forn Dolç Paradis): Mar Déu!, i de molt que hi viuriem. Federats amb catalans i valencians. Hem de votar partits mallorquins.

26-N

(d i j o u s)

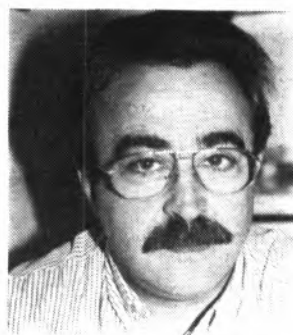
manifestació

en defensa de la
lleí d'espais naturals

**Plaça
d'Espanya**

**8 del
vespre**

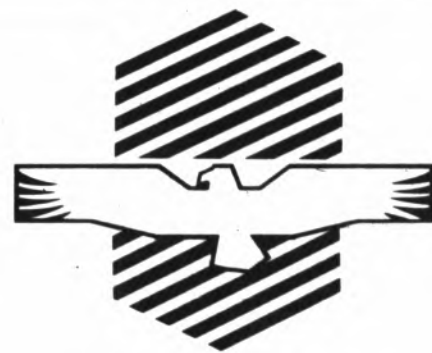
Plataforma en Defensa de la Llei d'Espais Naturals

Antoni de Plandolit (Elèctrica Plandolit): No ho sé, però ens hem d'ajuntar amb els altres catalans i hem de votar partits mallorquins.

Joana-Maria Fiol (Pizzeria Stromboli): Jo estic ca nostra i ca nostra és Mallorca, seria molt guapo i just ser independents. Ens hem d'ajuntar amb els catalans de manera federada. Sense cap dubte hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE són forasters, encara que hi hagi mallorquins dins ells.

ASCENSORS ASPE S.A.

C/. MARINETA, 7.
TELS.: 26.62.32 - 26.62.54. FAX: 490763
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

EL MILLOR DE LA
CUINA DE
CATALUNYA A
LES BALEARS

Rte. Pirineu

RESERVA

Tel. 76 83 54

LA SEVA TAULA
Camí Veïnal La Real, 24
PALMA DE MALLORCA

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Rte. Brill

Merendero

Formatges, patés, etc., carns al pes.
Horari de les 10 del matí a les 3 de la matinada.
Carrer Garsa, 14 - Tlf. 26 32 32 - 26 68 05 - La Ribera de Can Pastilla

M
E
N
J
A
R
S

Carrer de l'Església, 20
07629 - RANDA (Mallorca) Tel. 66 09 89

CHINA
RESTAURANT
ORIENTAL
C/ Joaquín Verdaguer, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

Carrer Constitució, 4
Tel.: 120554 - Llucmajor

Celler Sa Travessa

Tel. 50 00 49

Miguel Durán, 16
INCA (Mallorca)

Gastronomia

• Es Mollet

Diumenges Tancat

PEIX I MARISC
A LA PLANXA
ES PORTITXOL - ES MOLINAR

PARRILLA - GRILL

Bar
CAN TORRAT

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:
Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.
Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.
Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

RESTAURANT

hannen Saß

Direcció: ANTONI FERRER

Horari de 17 de l'horabaixa a la una de la matinada
AUTÈNTICA CUINA ALEMANYA I
CERVESA DEL BARRAL IMPORTADA
DECORACIÓ TÍPICA ALEMANYA
Targetes Visa. Terrassa a l'aire lliure
Carrer Miquel Pellissa, 4 Bierstrasse
Tel. 26 60 01 - S'ARENAL DE MALLORCA

LA FINCA RESTAURANT

(Diumenges tancat)

SES CADENES (Sortida 4 de l'autopista)
Tlf. 49 19 56 07600 S'ARENAL DE MALLORCA

RESTAURANT ROCINANTE

Menú a 600 ptes.
Carrer Joan d'Austria, n.º 15
Tel.: 741473. Badia Gran

Cafeteria

Can Tanos

Pizzas - carns i tapes.
Se fala galego.

Carrer Cardenal Rossell, 88. Tlf. 49 11 10. Coll d'en Rabassa.

RESTAURANT CALDENTY

Cuina mallorquina
Carn al forn - paelles - panades i robiols
Menú del dia, 550 ptes.
Carrer de Manacor, 127
Tel.: 27 10 52 - Ciutat de Mallorca

RESTAURANT

Sopes, escaldums,
porcella rostida...

Avinguda Es Dau, s/n
Tlf. 64 62 80
Montuiri

Cuina mallorquina
Internacional
Tapes

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS,
NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

Avinguda de Bartomeu Riutort, entre balnearis 1 i 2
CA'N PASTILLA - TELS. 26 01 19 - 26 45 63

CAFETERIA RESTAURANTE

Carrer de l'Arenal
Complexe Cristina
Tlf. 26 11 49
LES MERAVELLES

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

Sopa de Cabra (II)

Països Catalans 86/92: Una gran banda de rock'n'roll. La consolidació

En el darrer número, vàrem deixar en Gerard, en Thiò, en Nyinyin, en Cuco i en Pep havent enregistrat el que va ser el primer LP del grup. Llavors, va arribar-los un moment importantíssim en la seva carrera musical, el primer "ser o no ser" a què s'enfrontaven: el seu primer LP havia estat bilingüe; no obstant, havia esdevingut un èxit, però amb certes reticències per part del públic. Llavors se'ls va plantejar la possibilitat de continuar essent un grup bilingüe o cantar en una sola llengua (en aquest cas, la catalana), van decidir-se per enregistrar un disc íntegrament en català, "La roda", editat el 1990 i que va ser tota una revolució dins el rock català. En aquell moment va esdevenir el millor LP de rock'n'roll que mai no s'havia fet en català i que fins i tot actualment, gairebé tres anys després, continua essent un dels millors discs editats en la nostra llengua. La presentació d'aquest treball ja es va fer en olor de multituds a Girona, davant la seva gent i amb una nombrosa audiència per a l'ocasió (com a anècdota diré que el grup que van triar com a teloners per a aquell concert era un grup, aleshores desconegut, també de Girona, anomenat Umpah-ha, per als quals aquesta actuació els fou de gran ajuda, ja que foren contractats per la mateixa casa discogràfica dels Sopa de Cabra).

El disc s'obre amb un dels millors temes del grup, "El carrer dels torrats", un tema amb molta força i personalitat, amb una clara influència dels Rolling Stones, del qual van enregistrar un video-clip (el primer que feren). És un tema que, a pesar del clip i de la seva inclusió en el recopilatori "El Tex i la Teca/2" (1), no va tenir molta repercussió (com la que van tenir altres temes del mateix LP), encara que proporcionà als seus fans un dels seus dos crits de guerra: l'uuieeee de la tornada del tema. Posteriorment, se succeeixen les cançons, algunes de gran qualitat, des del simple "Blujins ròc" (que per als

qui no ho sabieu, puc dir-vos que el text de la cançó està basat en una història real), fins a la peça "Sarah (un matí)", passant per les tres peces supercomercials "Tot queda igual", "Mai trobaràs" i "No tinguís pressa" (l'Uououo d'aquest darrer tema sonava constantment com el gran crit de guerra dels seguidors de les cabres), o les peces on demostraven el seu inconformisme amb el sistema, "De cul" i "La cara partida", o la cançó d'atmosfera Led Zeppelin "Dona". Voldria fer menció especial de dos temes del disc, dos dels millors del repertori del grup: "Dies de carretera", una magnífica peça del millor rock dels gironins, on expliquen la seva idea sobre el rock'n'roll (una molt semblant a la popularitzada per mites com Bob Marley o Bob Dylan):

"Sense massa a perdre,
el que tenies havia de canviar.
tampoc res en què creure,
una guitarra per poder somniar.
Vivint contra les cordes
eres feliç, però no en tenies prou;
series part de la història
i, fins i tot, potser el nou rei del rock.
Pel camí de la fama,
allà on anaves mai no estaves sol;
però a part de la guitarra,
l'únic amic fidel era l'alcohol." (2)

L'altre tema és un dels que major coherència hi tenen la música i el text. Una altra cançó que parla d'un possible referent a la manera així com veuen la vida. És el meravellós reage "La balada de Dicky Deeming".

A partir d'aquí, els Sopa es fan seu el mercat discogràfic i comencen a rebre'n els primers fruits: actuen gairebé a totes les comarques del Principat; el mes de maig toquen per primer cop a Mallorca (les prop de tres-centes persones que encara quedàvem al camp de futbol de Lluçmajor prop de les tres i mitja del vespre, mai no ho oblidarem), el disc es ven bé, fan de teloners (juntament amb El último de la fila) d'una llegenda vivent anomenada Tina Turner, en el concert que fa la reina a Barcelona, actuen amb Javier Guruchaga a les Festes de la Mercè de Barcelona (on tots aquests concerts demostren que el vertader punt fort del grup és el directe i que a l'escenari és allà on s'hi deixen la pell en cada actuació); són elegits en segona posició en el concurs Exits d'Or 1990. Per primera vegada en la història entra un grup de rock català dins la llista de Los 40 Principales de la Cadena Ser; apareixen en el programa de Cap d'Any de TV3, encapçalant el cartell a macro-concerts, festivals, etc.

Els Sopa de Cabra, ho tenien tot? No. El seu repertori autosuperador, el seu inconformisme i el seu voler trencar amb tots els cànons establerts els duu a anunciar que enregistrarien un disc mig en directe i mig en estudi, amb temes vells i temes nous de la banda (un disc

d'aquest tipus quan hom té un mercat creat i unes vendes assegurades, el fa un disc supercomercial, destinat únicament a vendre, però ens cal pensar que aleshores no tenien un mercat, per això una inversió d'aquest tipus era molt arriscada i podia resultar un fracàs estrepitos). I així les nits dels dies 21 i 22 de febrer de 1991, a la Sala Zeleste de Barcelona, fan l'enregistrament de la part en viu, tot això amb un seguiment espectacular per part dels mitjans de comunicació del Principat (jo vaig esperar despert fins a les dues del vespre per escoltar un petit fragment del concert que emeteren en directe per la RAC 105).

Tres eterns mesos després, surt a la llum el "Ben endins": catorze cançons enregistrades en directe (sis inèdits en aquell moment) i cinc temes nous en estudi. Es tractava, bàsicament, del repertori antic amb alguna modificació (una versió acústica de "El boig de la ciutat", una lleu modificació a "L'Empordà", solos de guitarra allà on no n'hi havia...). Els primers segons del disc posaren de moda una frase: "Bona nit, malparits!", amb què en Gerard Quintana saluda el públic. Dels temes nous, s'ha de destacar "L'Estació de França", on les guitarres potents d'en Josep i d'en Nyinyin s'endinsen com una espasa en les nostres oïdes, i "Sota una estrella", una cançó eficient amb clara influència de Bruce Springsteen, la versió en català del "War" de Bob Marley i el "Rock'n'roll" de Led Zeppelin. I una altra cançó que podríem qualificar d'al·lisonadora de la seva ideologia: "Fes la teva sort". El disc també inclou la cançó més "pija" que mai no hagin fet els Sopa de Cabra, evidentment parl del "Si et quedes amb mi".

A partir d'aquí comença l'embojament general: el disc entra directament a les llistes de vendes de tot l'Estat, fins i tot assoleix una posició privilegiada a Los 40 Principales. El grup és convidat a participar en el programa de TV1, Rockopop, les vendes es disparen (ja són prop de les 100 000), els plouen ofertes de per tot arreu (com a conseqüència d'això, Gerard Quintana passa a presentar un petit espai en un programa de televisió), reben elogis de tot tipus de tota la premsa estatal, per segon any consecutiu queden en segona posició en els Exits d'Or Catalans 1991, estrenen un premi nacional de música, el disc és un dels grans causants de l'enfortiment del rock català i de l'acceptació del fenomen per part de tothom. Tornen a Mallorca (el seu concert de Sineu fou el més multitudinari de tot l'estiu a Mallorca), també van a Menorca i al País Valencià. I, sobretot, se'ls reconeix com a grup capdavanter de la moguda del rock català en el concert organitzat per Resson al palau Sant Jordi i... ai!, aquí comencen els problemes amb la premsa.

Joan Escanelles i Alorda

LLIBRERIES
a la seva mida
CLÀSSIQUES
FUNCIONALS
DE FUSTA
LACADES

Si estava pensant transformar aquesta paret en un espai útil i agradable, passi per MASSIS i demani les seves llibreries a mida. Se'n durà una sorpresa.

MASSIS

MOBILIARI-DECORACIÓ

Arxiduc Lluís Salvador, 20 - Tlf.: 75 19 86
CIUTAT DE MALLORCA

(1) Disc recopilatori de rock català de la companyia Discmedi de 1990.

(2) Fragment de "Dies de carretera" (Quintana-Thiò) del disc "La roda" (1990).

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

**BORSA
INMOBILIARIA**

PISOS I XALETES
per llogar a la comarca
de S'Arenal
**FINQUES SASTRE
BARCELO**
Carrer Milà, 15.
Tel.: 260649.
S'Arenal de Mallorca

S'Arenal, 4rt pis, perfecte estat, 2 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany. Preu 7.500.000 ptes. Entrada 1.100.000. Resta a 70.000 mensuals. Tel 72 12 35.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m2. Preu interessant. Tel 41 21 98.

PLANTA BAIXA amb tres habitacions i corral al Molinar. Se ven. Tel. 413373-270654

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

Pollença, local comercial per llogar, 220 m2, situat al carrer Major. Grans mostradors. Tel 53 03 65.

INMOBILIARIA MIR
COMPRA VENDA
Apartaments. Xalets. Solars.
Rústiques. Lloguers.
Traspasos. Valoracions
Immobilieres
Plaça Reina Maria Cristina,
12 baixos
Tlf.: 26 33 96. Fax 491205
S'ARENAL DE LLUCMAJOR

S'Arenal, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. **ELECTRONICA EL GAUCHO**. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

A S'Arenal llogam pis de 4 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, rentadora, bany complet, terrassa gran amb vistes a la mar, 60.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (T.O.).

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

BADIA GRAN 1a línia, vistes panoràmiques, 4 dormitoris, sala-menjador, sala d'estar, 2 xemeneies, cuina, 2 banys, jardí, parking. 26.000.000. Facilitats. Tel 72 56 27.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m2. 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Necessit llogar un lloc d'aparcament per cotxe, a la zona del Coll d'en Rabassa o Can Pastilla. Tel 26 12 46.

S'Arenal, pis de 1 dormitori, sense mobles, sala-menjador, cuina amb mobles, bany complet, balcó, 35.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (2147).

Aparcament a S'Arenal, zona balneari 9, cabuda per un cotxe gros. 9.000 ptes. Mir 26 33 96 (2257).

S'Arenal, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'Arenal, apartament nou, 1 o 2 habitacions, bona orientació. Preu 4.450.000. Tel. 75 40 32.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

PEIXATERIA. Es traspassa peixateria totalment equipada, a Can Pastilla. Zona plaça de l'església. Finques Palma. Tel. 26 01 38-26 14 47.

Venc pis moblat, tres habitacions, terrassa, vista a la mar. Zona Arenal, balneari 9. Tel 24 90 55, orabaixes. Antònia.

Venc solar de 505 m2 a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Venc finca rústica a Llucmajor, 4 000 m2 de terra amb ametllers i fruiters. Casa amb menjador i xemeneia nòrdica, bany, dormitori, cuina amb trespol de gres, dos aljubs, font, terrassa i jardí. Preu 5 milions. Tel. 46 02 47.

**INMOBILIARIA
J. SALAMANCA**

Compra-venta, llogers,
traspasos, valoracions
Immobilieres professionals

Ctra. Militar, 229
07600 S'ARENAL
Tlf. 26 15 72

Venc planta baixa amb corral al Molinar. Tel. 24 08 35.

Cala Blava, venc apartament, dos dormitoris dobles, sala-menjador amb xemeneia, terrassa, cuina moblada, bany complet, poques despeses de comunitat, plaça d'aparcament. Preu 11 000 000. Tel. 74 06 45 i 20 56 14 (horabaixes).

Per no poder atendre, es traspassa local al centre de S'Arenal. 100 m2, soterrani de la mateixa superfície, venda de pa, productes de pastisseria i alimentació. Dotat completament i en ple funcionament. Es calcularan les existències. Tel. 75 37 07.

Traspàs Bar-Restaurant en ple funcionament, obert tot l'any. Zona Hotel Cupido. Preu 10.000.000 ptes. Tel. 26 63 95.

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

S'Arenal, lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Llogam pis a S'Arenal, 1 dormitori, completament moblat en perfecte estat, cuina, bany, sala-menjador, dues terrasses, línia telefònica. 55.000 ptes, comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (2115).

Lloguer de Bar-Restaurant en ple funcionament, obert tota la temporada. Zona Hotel Cupido. Lloguer anual 2.250.000 ptes. Tel. 26 63 95.

Cala Pi, venc solar de 1 246 m2. S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4 500 000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

CAN PASTILLA. Se ven primer pis, 180 m2 a 1a. línia, bany complet, lligador, dues cambres dobles, menjador espaiós, cuina, rebost, traster i gran terrassa de 80 m2, armari embotrats i possibilitat de foganya. Preu interessant. Tel. 522130.

S'Arenal, tercer pis, 3 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany, telèfon, garatge. Preu 9.850.000, entrada 2.000.000. Agència Vela. Tel 72 12 50.

**ANIMALS DE
COMPANYIA**

Venal un cadell de fox-terrier de pèl dur, per 20 000 ptes. Tel 72 01 51.

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels: 491736 - De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

**PER IL·LUMINAR
LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS**
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

**Llocs on es pot trobar
S'ARENAL DE MALLORCA**

Tots els quioscs de S'Arenal.
Binissalem: Llibreria Robines.
Es Coll: Papereria Cervera i Papereria Frau.
Felanitx: Estanc Can Randa i Papereria Es Passeig.
Inca: Llapis i Paper.
Lluc: Botiga Ses Mides.
Llucmajor: Papereria Roca, S'Estanc.
Manacor: Leo.
Maria de la Salut: Papereria Ses Corbates.
Palma: Quart Creixent, Papereria Son Rapinya, Jaume de Montsó, Estanc Plaça Fleming, Gnom, Balmes, Sa Papereria i Campus Universitari (Cida).
Pollença: Llibreria Can Cantó.
Sant Joan: Ca Na Blanch.
Sóller: Estanc Sánchez.
Son Ferriol: Can Jordi i De Verd en Blau.
A Barcelona i a més de cinquanta quioscs del Principat.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:	D.N.I.
Cognom:	TELF:
ATENCIÓ	
—Escriuiu un sol anunci per cupó. —Usau lletrés majúscules. —Escriuiu dins el requadre el text.	

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 — SES CADENES DE S'ARENAL

PETITS ANUNCIS

PERRUQUERIES

Perruqueria de Senyores, ANTONIO. Estam al carrer Republicans, 1-1er. S'Arenal. Tel 26 78 24.

CENTRE d'estètica i salut, Irene Beltran. C/ Cardenal Rossell, 58. Tel. 26 77 67. Coll d'en Rabassa.

PERRUQUERIA Cupido. Perruqueria per a homes i dones, saló de bellesa, perfumeria. Ctra. Arenal, Galeries Cupido, davant el balneari 4. Tel 26 52 11. S'Arenal.

PERRUQUERIA de senyores, MAK. Carretera Militar, 230. S'Arenal. Tel. 49 05 62.

PERRUQUERIA PALOMA. C/ Illes Pitiüses, 15. Les Torres. Tel. 49 19 71. Coll d'en Rabassa.

BARBERIA José. Carrer Ovidi, 8. Tel. 260776. Can Pastilla.

SATINE. Perruqueria Unisex. Carrer Bellamar, 22. Tel. 491101. Can Pastilla.

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Ca'n Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

MANUELA. Centre d'Estètica i salut. Ronda de Ponent, 27-1. Tlf.: 662191 Lluçmajor.

PERRUQUERIA Vanessa. Carrer dels trencadors, 1. Tel. 26 61 36. S'Arenal de Mallorca.

RAFAL NOU. Per no poder atendre, traspàs perruqueria en ple rendiment. Tlf. 24 79 39.

ALTA perruqueria unisex, Joan Miquelós. Obert el migdia. Pare Vives, 31. Tlf.: 46 72 51. Ciutat.

VENDES

VENC màquina d'escriure, barata. Podeu veure-la al c/ Aragó, 70, 1er-A. 07005 PALMA.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5 000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc grup Electrògen dièssel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

CANS DE CAÇA. Es venen cans: un cocker, i un parell de cans petits per caçar. Tel. 26 38 96.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i indantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferrerol.

VENC exemplars endarrerits i en perfecte estat de la revista "Cauce 2000", especialitzada en enginyeria de camins, canals i ports. Molt útil per a estudiants de COU. Enviau un fax donant el vostre nom, telèfon i horari de contacte al fax 71 73 54, a nom de Joan Josep.

Venals cadellats de fox-terrier de raça. En demanem 22 000 ptes. Cridau al tel 72 01 51.

Ca ses Marilles, compra-venda de mobles usats i antiguitats. Carrer Mar, 24. Felanitx.

DACHSHUNDS. Cadells de pel dur, linia de caça i de gran bellesa. Tenim també sementals de pel llarg, curt i dur. Teckels de Jusadi. Tel. 23 94 21.

Compraria bateria usada a bon preu, i que estigui en bon estat. Tonina. Tel 72 01 51.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

OCASIÓ. Traspàs cafeteria, balneari 0 (Can Pastilla). Completament equipada, gran magatzem, lloguer baixíssim, contracte indefinit; al comptat 9 milions. S'estudiaran altres ofertes. Tel. 26 10 88.

Venc Seat 127 PM 7970 F. 90.000 ptes. Tel.: 66 24 68.

PERSONALS

Universitari mallorquí, a l'atur, prepara la seva tesi doctoral a Barcelona. Per tenir moltíssimes despeses prega a qui el pugui ajudar econòmicament que l'hi faci un ingrés a la Caixa, llibreta 3218-2100426954. Gràcies.

Jove de 25 anys, fadrí, més de 300.000 ptes mensuals. Vull conèixer al.lota de 17 a 25 anys, que no estigui desflorada, amb fins matrimonials. Escriu-me a l'apartat 10.093 - 07080 Palma.

Separat, 43 anys, bona presència, li agradaria conèixer senyora separada o fadrina de 30 a 43 anys. Escriu-me posant telèfon o manera de contacte a l'apartat 139 de Can Pastilla. No és agència.

Funcionari de l'estat; 33 anys, intel·lectual, formal, desig conèixer jove amorosa, neta. Tel. 71 00 87.

Peninsular vivint a Palma, treballador, mitjana edat, som sincer, de caràcter agradable. Vull formar parella amb dona de 30 a 40 anys. Tel. 71 00 87.

Jove de 28 anys, alt. Vull conèixer senyoreta per amistat i fins seriosos. Tel. 72 14 94.

Fadrí, feina fixa, agradable, carinyós, comprensiu i amb béns; cerc al.lota de fins a 33 anys. Apartat 10.224 de Palma.

Al.lota, 25 anys, molt atractiva, bon estat. Vull conèixer jove de fins a 30 anys, fadrí, treballador, sense mals vicis, amb fins molt seriosos. Tel 27 79 90.

ENS CAL CONECTAR amb cristians catalans de les illes. Som Evangèlics catalans peninsulars. Escriu-nos: Ajut Evangèlic dels P.P.C.C. Apartat 1022-Castelló 12005.

Universitària dona classes de repàs a ca seva o a domicili. Preu econòmic. Demanar per na Malena. Tel. 41 05 42.

Auxiliar administrativa, 33 anys, fadrina, pis, feina fixa. Vull conèixer home de fins a 37 anys, treballador, sense vicis. Tel. 72 28 36.

"La Parturienta", fanzine musical. Contingut del primer nombre: entrevista Negu Gorriak, The Pastels, Tekkno, Cypress Hill, Còmic, etc. Venda: enviar 200 ptes a l'apartat de Correus 397. 07080 Ciutat. Tel. 27 79 90.

Shiatsu: Massatge energètic basat en la medicina tradicional xinesa. Ideal per combatre l'estrès, depressions i en general qualsevol desequilibri físic, emotiu i mental-espiritual. Fa feina sobre el sistema immunològic i reforça el nostre poder natural d'autocuració. Carme, tel. 26 42 59.

Jove, 32 anys, atractiu, alt, educat, bona feina, cotxe, estalvis. Vull conèixer al.lota carinyosa, seriosa, amb fins matrimonials. Tel. 71 00 87.

Fadrina 30 anys, simpàtica, treballadora. Vull relacions formals amb home fadrí. Tel. 27 79 90.

Senyoreta elegant, de 23 anys, guapa, comprensiva. Desitjaria conèixer jove, treballador, fins a 30 anys amb fins seriosos. Tel. 71 00 87.

DIVORCIAT, 40 anys, viu a S'Arenal i fa feina a Can Pastilla, té una nina ben garrida, de 13 anys al seu càrrec, cerca dona fins als 40 anys per refer la seva vida. Tlf. 490347 (vespres).

Fadrina, 27 anys, morena, ulls clars, simpàtica i amorosa; relacions formals amb fadrí normal, amorós i simpàtic. Apt. 10.064 Palma.

De dona a dona, cerca companyia per una amistat sincera, íntima. Apt. 58 Palma.

Electricista, 37 any, de cor noble, m'agraden els esports, ballar. Vull conèixer senyoreta activa, que li agradi la llar, carinyosa, sincera. Tenc pis, cotxe, visc tot sol. Tel. 71 00 87.

Separat, mallorquí, bona presència, honrat, feiner i alegre. Vull conèixer dona de fins a 31 anys, atractiva, formal i sincera, per amistat. Apt. 1.258 Palma.

Mallorquí, 53 anys, vidu, educat, bona feina. Sol·licit relacions formals amb senyores d'una cinquantena d'anys; si és possible no fumadores. Apartat 31. 07600 S'Arenal.

FADRÍ, 32 anys, alt, formal, ben plantat, vol conèixer senyoreta simpàtica i atractiva, amant de les pessigolles. Escriu-me a l'apartat 1082 de Ciutat 07080

Jove estudiant d'Informàtica, ros, bona presència, 23 anys, 1'80 d'estatura. Cerc al.lota que li agradi la natura, els animals, per tenir-hi una bona amistat de moment. Tel. 72 14 94.

Funcionari, 28 anys, fadrí, alt, cotxe, un poc tímid. Vull conèixer al.lota fadrina de 20 a 25 anys, simpàtica i amb fins seriosos. Tel. 72 14 94.

Maria, 41 anys, divorciada, amb una filla de 13 anys al meu càrrec; vull conèixer senyor responsable i a qui agradi la vida de casa. Apt. 10.064 Palma.

Directora de fàbrica, 38 anys, divorciada i amb una filla independent. Som carinyosa, bona cuinera, em diuen Júlia; vull conèixer un home sense cap vici, amable. Cridau-me al 72 14 94.

Dona de casa, 43 anys, neta, responsable, amb estalvis, divorciada, dos fills; vull conèixer home de bona posició social, amb cotxe. Apt. 10.093 Palma.

Tindria una bona amistat amb una dona de 30 a 40 anys aproximadament. Som senyor de 44 anys, formal i de bon veure. Telefonau-me a partir de les 21 h al 28 57 14 i demanau per Manel. No és anunci d'agència.

Universitari hermós i vigorós, enmig just de la trentena, busca dona intel·ligent per intercanviar experiències. Apartat 410 Palma.

Dona de 38 anys, divorciada, una filla independent, som carinyosa, simpàtica; vull trobar un home bo. Tel. 27 79 90.

Persona desitja que li deixin o avalin 300.000 ptes per muntar petit negoci. Informació de 2 a 4 de l'horabaixa. Tel. 29 70 67.

Home de 46 anys, bona presència, posició social alta, estudis, vida tranquil·la; vull conèixer senyora interessada en conèixer-me. Tel. 71 00 87.

Home de 43 anys, divorciat; vull conèixer senyora o senyoreta elegant, amorosa per formar una llar. No tenc fills. Tel. 71 00 87.

Persona sense feina. Cerc treball com a renta-cotxes o escura-plats. Tel. 29 70 67.

GUARDA la teva línia i controla el teu pes amb ajuda del Programa Nutricional Herbalife. Crida'm al telèfon 722836 i t'ho contaré. Vendré al lloc que tu vulguis.

PERSONALS

SEPARAT, 1'73 d'alçada, bona presència, cultura alta, vida acomodada, 45 anys; voldria fer amistat de moment, senyoreta senzilla i elegant. 27 79 90.

FADRI, 40 anys, estudis universitaris, alçada i pes corrents, m'agradaria entaular relació seriosa / matrimoni amb senyora de 30 a 40 anys, simpàtica. 72 14 94.

HOLA ALLOTS, tenc 36 anys i em sent mol jove. Cerc al.lot que cerqui qualque cosa més que sexe. Apt. 822 Palma.

FADRI, 31 anys, gran futur, pis propi, cotxe, alt, sense vicis, amant de la naturalesa, afeccionat a navegar; vull formar parella, senyoreta senzilla, de 23 a 29 anys. 27 79 90.

ESTUDIANT informàtica, 23 anys, seriosa, responsable, amb les idees clares; m'agradaria formar parella amb senyor amb sentiments amorosos, matrimoni. 72 14 94.

Jove de 37 anys, el pare ha tingut un infart. Cerc una persona que pugui deixar-me 200 000 ptes a tornar segons condicions. Telefonau-me els vespres al 29 70 67.

ENS CAL CONECTAR amb cristians catalans de les illes. Som Evangèlics catalans peninsulars. Escriviu-nos: Ajut Evangèlic dels P.P.C.C. Apartat 1022-Castelló 12005.

ESTUDIANT empresarials, mitjana edat, estatura alta, guapo; m'agradaria trobar senyora intel·ligent, dinàmica, amistat amb fins seriosos, de 22 a 34 anys. 27 79 90.

VIUDA, sense fills, 48 anys, pis propi, estalvis personals, duc molt de temps sola; vull formar una llar, amb senyor bo, comprensiu, de 46 a 60 anys, net. 71 00 87.

FUNCIONARIA, de 28 anys, fadrina, culta, bona presència, alta, simpàtica i alegre. Vull conèixer home fadrí i formal per a fins seriosos. Tel 72 14 94.

Advocat, 25 anys, cerc senyoreta per relacions matrimonials. Carles, 72 28 36.

Senyoreta, 35 anys, morena, cotxe, pis, bona presència; vull conèixer senyor bo, atractiu, amb idees clares per al futur, per a fins matrimonials. 71 00 87.

Estudiant, 23 anys, ben paregut, ros, atractiu, cotxe i moto, vull conèixer senyoreta simpàtica i senzilla, per sortir i fins seriosos. 72 14 94.

Estrangera, 50 anys, bona presència, alta, rossa, culta; vull conèixer senyor fins a 60 anys, bo, formal i sense vicis, per a fins seriosos. Cridar al telèfon 71 00 87.

Polícia, 38 anys, ben paregut, vull conèixer la meua mitja taronja, senyora o senyoreta que vulgui merèixer el meu amor, de 27 a 37 anys aproximadament, cridar al telèfon 27 79 90.

INFERMERA 25 anys, 1'70 d'alçada, ben pareguda, simpàtica i alegre; interessats apt. correus 10.231.

ADVOCAT 25 anys, obert per a relacions exclusivament matrimonials. Tel. 72 28 36 (Carles).

ESTUDIANT 24 anys, maco, alegre, optimista; m'agrada l'art i l'esport. Apt. correus 10.221.

GUIA turística 26 anys, 1'70 d'alçada, rossa, ulls clars; m'agradaria trobar al.lot seriós i formal. Tel. 72 14 94.

Desig conèixer amiga, de fins a 37 anys, molt atractiva, afectuosa, culta, bon caràcter i amb classe. Fins seriosos. Don el que deman. Absteniu-vos els informals. Us espero. Joaquin. Apartat Correus 255. Badalona.

Oferim treball a tota persona que vulgui guanyar més de 350 000 ptes al mes en hores lliures. Homes i dones majors de 17 anys, formals i responsables. Interessats, anar al carrer Aragó, 70-1er. 07005 Palma. Katerina.

Controlar el pes és una cosa, mantenir-se n'és una altra. Seguir el programa d'Herbalife és la resposta. Si em visites, t'ho explicaré, te trobaràs molt bé i et podràs posar tota la teua roba que guardes. Joana, carrer Aragó 70-1er. Palma.

SEPARADA, 42 anys, de poble, simpàtica, agradable, sincera, neta; cerca senyor de 46 a 50 anys, formal, seriós, per a bones relacions. Tel 27 79 90.

PROFESSORA D'IDIOMES, 30 anys, fadrina, bona presència; coneixeria al.lot de fins a 36 anys, culte, formal, amb bona posició social per a fins seriosos. Els interessats cridaume al 72 14 94.

APARELLADOR, viudo, sense al.lots, de 37 anys, pis, cotxe; vull conèixer senyoreta per refer la meua vida. Tel. 27 79 90.

Fadrina de 45 anys, senzilla i molt agradable, el meu cor està tot sol; necessit amor i vull trobar l'home que sapigadonar-me el que deman. Apartat 10.093 Palma.

APARELLADOR, viudo, sense nins, de 37 anys, pis, cotxe; vull conèixer senyoreta per refer la llar. Tel. 71 00 87.

JOVE, de 20 anys, feiner, sincer; m'agradaria contactar amb al.lota simpàtica. Tel. 71 00 87.

FADRI, 36 anys, treballador; desig conèixer senyoreta per sortir en pla formal. Tel. 27 79 90.

Divorciat, 50 anys, bru, bona presència, agradable; vull conèixer senyora amb qualitats similars a les meves, comprensiva i a qui agradi la llar; amb fins seriosos. Apartat 10.093 Palma.

ADVOCAT, 40 anys atractiu, simpàtic vull conèixer al.lota, amb estudis, formal, sincera i carinyosa per fer una gran amistat. Tel 27 79 90.

BRASILENYA, de 26 anys, alta, simpàtica, molt atractiva, culta; coneixeria jove alt, fins a 30 anys, seriós, treballador i responsable, per fer una amistat molt formal. Cridau-me al 27 79 90.

JOVE, fadrí, 34 anys, alt, m'agrada la naturalesa i els animals. Voldria conèixer al.lota jove, seriosa, formal, que li agradi la llar. Cridau-me al 72 14 94.

FADRINA, 23 anys, estudiant, guapa, simpàtica. Vull conèixer jove fadrí, simpàtic i formal amb fins molt seriosos. Telefonar al 27 79 90.

MALLORQUÍ, 45 anys, separat; vull conèixer dona garrida, fins completament seriosos. Tel. 27 79 90.

Senyor 41 anys, un parell de negocis, cerc senyora economista que em pugui ajudar, és igual si té fills. Interessades escriure a l'apt. 10.221 de Palma.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, tractadora, aficionada a l'esport, balls; vull formar parella-matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys sense mals vicis. Apartat 10.093 Palma.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa, vull conèixer jove de 20 a 25 anys, amb gusts similars, per sortir junts i amb fins seriosos. Apartat 10.064 Palma.

Home jove, 29 anys, fadrí, estudis, de complexió alta, pis i cotxe. Voldria conèixer jove educada, sincera i carinyosa amb fins matrimonials. Apartat 10.093 Palma.

Em diuen que el joc de l'amor és ardent i perillós; el vull descobrir per mi mateix. M'ajudes? No ho lamentaràs. Som formal i bona persona, tenc 38 anys. 71 00 87.

Empresària, 27 anys, fadrina; vull conèixer al.lot jove, amb estudis. Tel. 27 79 90.

INFERMERA, fadrina, 31 anys, consultori propi; voldria conèixer senyor treballador. Fins seriosos. Apartat 10.064 Palma.

Aguerrit i valent jove (35), en el punt més alt del seu potencial humà, amorós i expansiu, busca jovençana moneta, independentment del seu estat i situació, per a fer-la princesa conjunturalment. Adreçau els vostres perfumats pergamins a l'apartat 410 de la Ciutat de Mallorca. no és anunci d'agències.

Senyoreta de 30 anys, fadrina, atractiva, amb estudis superiors; vull contactar amb jove de fins a 45 anys, fadrí, treballador, formal. Apartat 10 064 Palma.

PROFESSOR mercantil, 34 anys, xalet, cotxe, pis, sense nins, viudo. Vull conèixer senyora bona. Tel. 27 79 90.

FADRINA, 33 anys, feiner, morena; vull conèixer home bo, per a matrimoni. Apartat 10.064 Palma.

Auxiliar administrativa, 33 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa, desitja conèixer home de fins a 37 anys, treballador i sense mals vicis, amb fins seriosos. Apartat 10.093 Palma.

Fadrina, 20 anys, amorosa i alegre, estudis superiors, sense problemes de capacitat; m'agradaria fer amistat amb al.lot fidel, educat i amorós, dolç. 27 79 90.

Fadrina, 24 anys, alta, simpàtica, de bon veure, amb estudis. Vull conèixer al.lot de fins a 40 anys, fadrí, educat i treballador, amb fins seriosos. Apartat 10 093 Palma.

INFERMERA, de 30 anys, fadrina, alta, elegant; coneixeria senyor de fins a 40 anys, educat, seriós i sense mals vicis. Fins matrimonials. Crida'm aviat, ja que estic molt tota sola. Tel 71 00 87.

Al.lota amb estudis de BUP, COU, anglès i mecanografia; cerca feina. Tel. 72 01 51.

Comerciant, 35 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu; vull relacionar-me amb dona de 27 a 30 anys de prop de Palma. Apartat 10.064 Palma.

Cuina, 53 anys, bona presència, fadrina, voldria conèixer home de fins a 60 anys, sincer, bo i si pot ésser fadrí. Apartat 10.064 Palma.

ATS, fadrina, 20 anys, alta i de bon veure; vull conèixer jove responsable i net. Tel 71 00 87.

Al.lota de 26 anys, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer home bon al.lot, treballador, per sortir junts i amb fins formals. Apartat 10.064 Palma.

VIUDA, 44 anys. Vull conèixer senyor per a matrimoni. Tel. 71 00 87.

PROFESSOR mercantil, 34 anys xalet, cotxe, pis, sense fills, viudo. Apartat 10.064 Palma.

ECONOMISTA, 32 anys, moreno, 270.000 ptes. mensuals, pis, cotxe; vull conèixer al.lota. Tel 27 79 90.

FADRI, 21 anys, voldria conèixer senyoreta per sortir, de moment com a amics. Tel. 72 14 94.

EMPRESARIA, 27 anys, fadrina; vull conèixer jove amb estudis. Apartat 10.064 Palma.

Senyor, tenc 54 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, estatura normal. Voldria conèixer senyora amant de la llar, viuda o separada per a fins formals. Apartat 10.093 Palma.

Senyoreta de 34 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, desitja conèixer jove bon al.lot, treballador, per sortir junts i amb fins formals i seriosos. Apartat 10.064 Palma.

Cercam persones franceses. Volem parlar amb tu per interessant possibilitat de negoci. Telefonar de 10 a 17 hores. Telf. 711369

GASTRONOMIA

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

RESTAURANT BADIA. Dies feiners, menú a 550 ptes. Diumenges i festes, menú a 1300 ptes. C/ Almirall Moreno, s/n. Tel. 74 11 91. Badia.

FONDA NATURISTA, Na Bauçana. Obert de 10 a 16 hores, de dilluns a divendres. Menjars per endur-se'n. C/ Santa Bàrbara, 4. Palma. Tel. 72 18 86.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Srta. Susana.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Merveilles. Tel. 265188.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Decoradora, cerc feina, estudis fets a Barcelona. Tel 86 21 01 /89 07 34.

SHIATSU: Massatge energètic basat en la medicina tradicional xinesa. Ideal per a combatre l'estrès, depressions i, en general, qualsevol desequilibri físic, emocional i mental-espiritual. Fa feina sobre el sistema immunològic i reforça el nostre poder natural d'autocuració. Carme, tel. 264259.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/. de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

TITO HERNANDEZ, oficial picapedrer. Si teniu qualche problema cridau-me. Preus econòmics. Tel. 261001.

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correges de ventilador, camvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

Shiatsu: massatge energètic basat en la medicina tradicional xinesa. Ideal per combatre l'estrès, depressions i en general qualsevol desequilibri físic, emocional i mental-espiritual. Fa feina sobre el sistema immunològic i reforça el nostre poder natural d'autocuració. Carme, massatgista diplomada. Demaneu hora per telèfon, també passo a domicili. Tel. 26 42 59.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CC.JU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

S'Arenal de Mallorca
EL MILLOR SUPORT PUBLICITARI DE LA SEVA EMPRESA A LA NOSTRA COMARCA
TEL. 26 50 05

Arenalera Jove cerca feina per hores, per fer neteja. Tel 26 39 14. Demanar per Carmen.

CLASSES de català, individuals o en grup, a casa seva o a casa meua. Antònia. Carrer Reina M. Cris-tina, 40, 1er, Zona. Palma.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES.** Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa.

Necessit cosidora de cinturons, per hores o escarada. C/ Tòquio, 2-local 21.

PINTOR-EMPAPERADOR José Luis Rios. Pressuposts de franc. Tel 24 08 35.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pil·lari.

Arenalera Jove cerca feina per hores, per fer neteja. Tel 26 39 14. Demanar per Carmen.

Cristalleria
S'ARANJASSA

Ctra. de Llucmajor, 201
Tel. 26 71 09
S'ARANJASSA

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

Al·lòt, 17 anys, feria feina durant els mesos d'estiu. Millor en electricitat o mecànica. També altres feines. Toni. Tel 49 00 72

CUINER, s'ofereix per fer tapes a hores extres. Tel. 26 63 32.

ENSENYANCES

CLASSES particulars de ball, individual o parelles, cha-cha-cha, rumba, fox-trot, samba i altres. César, llista de correus de Can Pastilla.

C. BALEARES, 25-2

El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
BASIC - CLIPPER dBASE III PLUS
— Formació d'usuaris en:
QUATRO - LOTUS 1-2-3 WORDPERFECT - WORKS
* A més d'un llarg etcètera pots aprendre:
BANCA - REPAS COMPTABILITAT MECANOGRÀFIA

Es fan classes d'anglès per a nins i adults. Cridar a hores de dinar. Margalida. Tel. 40 31 76.

Repàs català, francès, llatí, lcastellà, socials, naturals, grec... EGB (totes les assignatures), BUP. Tel. 72 28 28 - 26 23 56.

Si vols classes d'anglès, pots tenir una professora titulada. Demanau per na Marga. Tel. 46 00 93.

CLASSES de Matemàtiques, Física o Química. Tots els nivells. Professor llicenciat. Cridar al 26 22 81.

Es donen classes de repàs d'EGB i 1er de BUP. Tel 75 40 83.

S'Arenal de Mallorca
Telèfon: 265005.

BORSA DEL
MOTOR

Venc Seat 131 PM-S, dies-sel. Bon estat de conservació, preu a convenir. Tel. 26 37 94.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. **AGENCIA OFICIAL RENAULT.** Tel. 413867 - Son Ferriol.

VOLKSWAGEN JETTA d'importació, amb matrícula PM-BJ, venc per 400.000 ptes. Tel. 79 46 89 - 49 18 05

Me dóna pena es pensar

S'ha observat ben clar a dins totes les nacions, segons seves direccions puja o davallarà. Allà on poc ric hi ha i molts de treballadors, que se lluiti amb passió tot moment triomfarà.

A més no pot faltar s'esperit de patriota; això dóna molta força per tota cosa ajudar; es sacrifica humà sap rompre tota frontera; lo impulsa sa quimera que tot ho "arrollarà".

No miraran en sacrificis que a ell los puga passar, s'esperit seu el durà de cara als beneficis; d'això ell ne té judicis per haver-ho observat; té s'esperit entregat de cara a tots precipicis.

A tota sa privació de cert s'inclinarà, sa idea el durà a impulsar sa nació per ells serà un honor es veure-la triomfar que la vagin admirant ses nacions de tot redó.

Però si surt al revés que s'esperit no existeix, un ritme fatal ha pres només a gastar doblers, viure com a cavallers, sense fer cap sacrifici, avui això és judici; de rics ja n'hi ha demés.

S'obrer ha tornat senyor, té tota comoditat, un cotxe nou ha comprat per anar de resposó, gelera i televisor i "vivenda" ben vestida, sa idea que ell sospira; es treball esquivar-lo.

Es moment nos ha arribat que es producte no val res; és un cas fatal aqueix que durà mal resultat. Tot nos queda saturat per res donar benefici, qui de tot nos fa judici és es famós sindicat.

Quan es producte valia, anant més baix es jornal, hi havia molt treball, sa crisi no es coneixia; de obrer ne faltaria per feina realitzar, tothom podia pagar i de duro n'hi quedaria.

Es jornal tant ha pujat que va damunt es producte, per això se nos resulta un problema complicat. El qui el duro ha guardat diu en es banc el duré, complicació no tendré fugint de tot maldecap.

Es Sindicat ha estat qui ha exigida sa puja, ha moguda grossa lluita en so Govern enfrontat. Uns punts amunt ha pujat de lo que es "mando" pensava, ses vagues mobilitzava per donar gros maldecap.

Una crisi general se presenta dins Espanya, cap persona tendrà manya per capejar es temporal. Es xerrar de cada qual no donarà solució, estrènyer-se es cinturó serà cas molt usual.

Es Sindicat és potent té gran nombre de persones, ell té que prendre ses normes de capejar es mal vent, sent ell és gran dirigent li reforça es treball; per posar pla aquest ball ha de dir estic present.

Ell qui tan molt exigia augmentant a tot s'obrer, ara es problema que té, sa gran crisi crearia, tot lo que passa de mida sol donar mal resultat, li ha tornat agre es llevat i negrelló sa farina.

S'empresari s'ha trobat acorralat, se pot dir, es Govern vol exigir part des duro que ha guanyat, llavors té es Sindicat que li vol fer sa mesura, quan sa persona s'apura, se retira escapat.

De res se treu cap doblar per ell poder-lo gastar, es camp se va abandonar, sa vinya i s'ametler; el qui animals tengué, ha feta sa retirada, sa finca abandonada, si trob, a ella vendré.

Espanya nos ha acabat, com gall que li lleven plomes, ha tengudes ses persones que molt poc lo ha estimat i ha donat per resultat que ha romasa despullada, en deute molt elevada i tres milions d'aurats.

Climent Garau i Salvà

El fracàs de l'esport en la formació del caràcter

Si un dels nostres diaris arribés a un altre planeta llunyà, els seus habitants, veient les pàgines i pàgines que es dediquen a exaltar l'esport, restarien ben convençuts: "Tot sembla ben orquestrat perquè desaparegui de la terra qualsevol traça d'intel·ligència humana".

Amb prou feines en desembrollarien la incògnita. Veurien com els mèrits i el reconeixement dels que treballen de valent per arraconar les autèntiques dissorts humanes són usurpats pels que es dediquen a suar darrera una pilota.

Veurien com els científics i els "nobles" queden relegats a l'ombra de la societat, mentre fins i tot el que arriba l'últim a la maratón surt a la pantalla. Els alcaldes salten d'alegria, les princeses ploren d'emoció i els milions regalimen a dojo quan hi ha un esdeveniment esportiu, però es dosifiquen amb comptagotes els recursos per a la recerca o l'ensenyament, i davant la corrupció ningú no es commou.

Si l'evolució de milers d'anys ens havia portat a caminar sobre les dues extremitats, per poder dedicar les altres dues a construir el món que ens envolta, ara sembla que la màxima utilitat que se'ls pot donar és "fer peses".

Així de grotesc veurien el nostre planeta i així comença la nostra cursa cap a l'exaltació del primitivisme. Fins i tot en una recent exposició, anomenada "Olimpiada virtual", es reproduïen els rècords humans aconseguits en diverses especialitats esportives i es comparen, respectivament, amb les destreses del regne animal.

Si els esportistes troben els seus models en l'espècie animal -saltar com un guepard, tenir la força d'un gorila o nedar més ràpid que un tauró-, potser seria bo de revisar la teoria sobre l'evolució de les espècies. Cap on anem? Hem perdut la brúixola i ja no recordem quines són les facultats pròpiament humanes que ens calen potenciar? Som conscients que l'evolució dels temps ens exigeixen desenvolupar-nos en un altre sentit, molt diferent al de la força muscular?

"Mens sana in corpore sano" diuen els que no tenen en compte que l'esport fabrica herois de "paper mâché", personatges aviciats per l'excés de protagonisme i complaguts d'una glòria inútil que no genera cap solució als problemes reals. Falsos models a l'abast dels joves. Fugida de talents o fugida dels que, eludint els autèntics reptes, volen entendre la vida com un joc de músculs.

Hi ha una altra joventut que, tot i no saber fer un bon "smatch", representen el futur cultural del nostre país; són el nostre potencial, però la seva cursa d'obstacles no té medalles ni llorers. On seriem si els esforços malversats es destinessin a refermar-los?

Per altra banda, els espectadors immersos en l'ociositat i satisfets amb la fórmula "pa i circ" -ja llargament atiada per tota mena de governants de faïça autoritària, tal vegada per ocultar les incompetències dels "Pujols" i "Maragalls" de torn- observen emmira-

llats caricatures d'Hèrcules, i, orfes de gaudir de veritables proeses en d'altres biografies, confonen les habilitats físiques amb les mentals.

Però no són els únics que es fan un embolic; entitats de renom dedicades a la formació de directius pretenen formar llur caràcter a base d'esport, i envien els seus deixebles -com si d'una colla de minyons escoltes o de "boy scouts" es tractés- perquè, encarats amb la natura, passant corrioles o grimpant per camins feréstecs, es familiaritzen amb l'experiència d'assumir les responsabilitats del seu càrrec.

Si aquest sistema funcionés ja faria temps que hauríem ubicat els despatxos dels nostres polítics a un lloc agrest de la natura; potser així, cada matí, exercitarien el coratge i la valentia que els cal per erigir-se en conductors de la independència que Catalunya els reclama.

La realitat és que cada dia hi ha més esport i cada dia les estadístiques ens anuncien un augment de la droga i l'alcohol entre els joves (un 18'41% més de morts al 1991, en el primer cas). En el si de la natura no trobarem les solucions. La intenció pot ser bona, però els resultats nefastos. Qualsevol facsimil que creem no deixarà de ser un joc; un joc amb més o menys risc, però sempre exempt de compromís real envers les pròpies conviccions. Ja fa prop de dos-cents anys que el filòsof Kant, referint-se a l'educació, deia: "És molt perjudicial acostumar el nen a contemplar-ho tot com si fos un joc".

Els mètodes de la ciència Psicoestètica són autènticament revolucionaris perquè estableixen que només encarant-nos amb les situacions conflictives reals podem prendre la mesura exacta de les nostres forces psíquiques. Tan sols així, centrant la formació del caràcter a dotar la persona de les eines necessàries per fer front a la constant dialèctica entre el conscient i l'inconscient, entre el jo i l'ambient, és possible formar persones "ple-conscients".

Elevat-nos a la categoria d'éssers pensants ens exigeix que desentolem els vidres i observem amb claredat que el trajecte a seguir comporta una disciplina mental, una expressivitat, uns hàbits i uns objectius que difícilment es poden crear sense uns professionals i unes tècniques molt ben acurades.

Però sembla que no és fàcil desfer-se dels vells tòpics i encara doblement en el referent a la formació humana; no en va la llarga experiència de Jung ens assegura: "Res

s'obre pas amb major dificultat que els nous coneixements psíquics."

Carme Giménez i Camins
Llicenciada en Psicologia

N'Angel Gil Montero és aquest home de la foto, qui ha estat dues vegades campió de Balears de Culturisme. Ell és el director i propietari del Gimnàs la Cima d'Inca. Al seu gimnàs, s'hi fa culturisme de competició; a més, s'hi fa karate, judo, aeròbic, fitness, etc.

Electrodomèstics REMA, propietat de Pere Amer, és el comerç més gran del Ram d'Inca. Aquesta empresa, que ara acaba de complir el seu trenta aniversari, sempre especialitzada en els electrodomèstics, al servei dels clients, disposa d'un bon servei tècnic i dona facilitats econòmiques en l'adquisició dels aparells.

**Edicions
6a Obra Gràfica**

C/. Puresa, 8
Tel. 72 57 61

**ANTIGA IMPREMTA
Goler**

Carrer Convent de Sant Francesc, 2
Tlf. 71 44 31 - Ciutat

**Restaurant
Café Carbone**
Dimarts
tancat
Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

Na Joanaina va fer la seva primera comunió el passat 31 de maig a Sant Francesc de Selva; llavors, una vegada acabada la cerimònia religiosa, anaren a Lluç a fer un dinar per commemorar aquesta bona nova.

Maria del Carme Llabrés feu la seva primera comunió el passat 30 de maig a l'església de Santa Maria la Major d'Inca. Posteriorment, amb els seus familiars i altres convidats anaren al restaurant del Foro de Mallorca per celebrar aquest esdeveniment. (Reportatges Flash)

Aquesta nina tan màca és na Maria Antònia el dia que féu la seva primera comunió. Fou a l'església de Moscarí on rebé aquest sagrament. Posteriorment al restaurant Sa Font Coberta de Lluç feren el dinar per celebrar aquest esdeveniment. (Foto Estudi Homs)

Na Laura féu la seva primera comunió a Sant Francesc d'Inca la passada primavera. Ses Forques d'Inca fou el restaurant elegit per la seva família per celebrar el feliç esdeveniment. (Foto Estudi Homs)

La parròquia de Crist Rei d'Inca fou el lloc on es casaren n'Àngel i na Coloma el passat mes de maig d'enguany. Una vegada units en matrimoni, i juntament amb els seus familiars i amics, anaren al restaurant Sa Cova de Sant Joan, on feren un dinar de pinyol vermell. (Foto Estudi Homs)

El passat dia 19 de setembre hi hagué l'enllaç matrimonial Socies-Mestres a l'església de Santa Maria la Major d'Inca. El sopar de les noces fou al restaurant Son Sant Martí. Enhorabona! (Foto Sampol)

En Tino i na Margalida es varen unir en matrimoni a l'església d'Orient. El nou matrimoni anà amb tots els seus familiars i amics al restaurant Son Bardot de Sant Llorenç per celebrar, peus davall taula, la seva unió. (Foto Estudi Homs)

AM FOTOS

Revelat de fotos
fotos estudi
reportatges
material fotogràfic.
C/. Biniali, 5 - Bloc C - Local 3
Tel.: 24 74 51 - Es Rafal Nou

FOTO ESTUDIO ARROYO

Fotografia i vídeo a domicili
C/. Arxiduc Lluís Salvador, 50
Tlf.: 75 76 12.
Ciutat de Mallorca

Sans Fotografia
Video
Pça. Església, 20 Binissalem Tel 51 13 47

TORRES R. FOTÒGRAF

Avda. del Cid, 12 - Tel. 42 83 19
Son Ferriol - Palma

Foto publicitària i industrial. Reportatge i foto estudi
Revelat en una hora i professional propi
C/. Cardenal Rossell, 38 - Tlf. 26 19 51 - 07007 COLL D'EN RABASSA

Fotolit

FOTOGRAFIA - PUBLICIDAD

Fotografia infantil,
industrial, reportatges de
video, bodes, comunions,
batejos...
C/. Balmes, 48 - A
Tlf.: 20 43 50. Ciutat.

JOAN TALTAVULL
ESTUDI FOTOGRÀFIC

C/. Plaça Barceloneta, 10 - 07008 CIUTAT DE MALLORCA
Tlf.: 27 14 43

Reportatges
fotogràfics i de vídeo
Revelats i còpies en
30 minuts
Plaça de Sant Antoni,
5.
Tlf.: 71.39.36
Ciutat de Mallorca

FOTO D'ESTUDI

Andreu March
Fotògraf
Mestre Torrandell, Local 18
(Galerías Olmos)
Tel. 71 53 78
07003 PALMA - MALLORCA

VELÁZQUEZ
Cardenal Rossell, 60 A
Tlf. i Fax: 26 03 71 - 07007 - Coll den Rabassa

Reportatges
Foto
Video
Revelats en una
hora

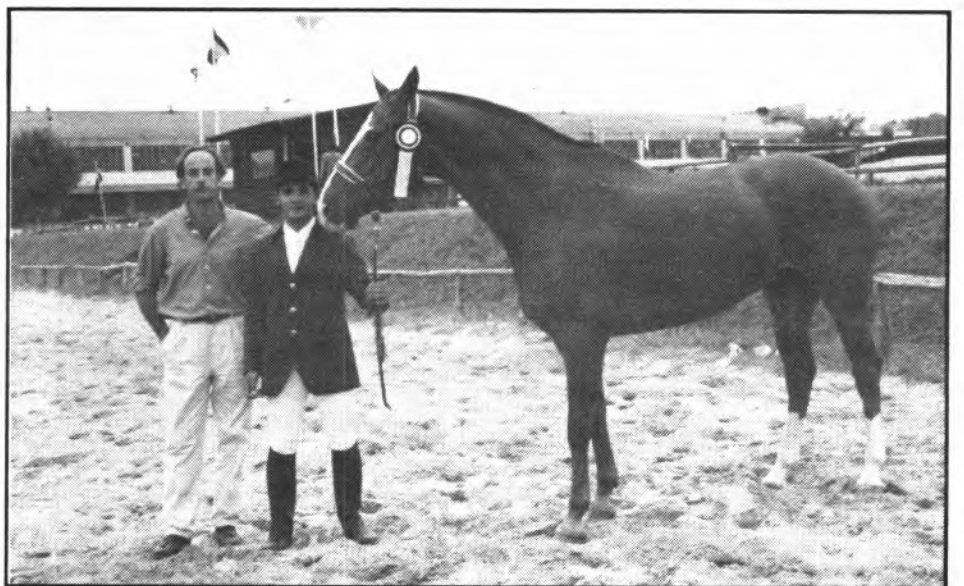
alda, Agrupació Socialista d'Inca, Café Espanyol... No s'apleguen que no s'assemblin...

En els darrers anys el nombre d'aficionats a la Petanca va augmentant a tot arreu. A la ciutat d'Inca hi ha diversos clubs; aquests de la foto són els jugadors del Club Petanca d'Inca, del qual n'és president En Francisco Pujalance, del Bar Londres d'aquesta població.

s l'equip sènior masculí del Bàsquet Inca que actualment juguen a Tercera Divisió i van on lloc de la taula classificatòria. L'aspiració de l'equip és pujar de categoria i a la propera da jugar a la segona Divisió. Coratge i molta sort!

Dia 14 de setembre sortiren cap a Gijón els genets Llorenç Jaume i Malen Jaume, que pertanyen al Club Escola Equitació de Mallorca, amb el professor Carlos Lantero, per participar al Campionat d'Espanya Juvenil "Crítèrium" que va tenir lloc els dies 18, 19 i 20 al club Astur de la ciutat asturiana. Amb els cavalls Gabby i Urgande Mi Amor participaren a les competicions, i el jove Llorenç amb el seu cavall Gabby quedaren classificats en el setè lloc.

ins i nines de ca les monges de la barriada de Crist Rei d'Inca, un dia d'excursió urbana vers de la ciutat.

N'Hector va rebre per primera vegada el pa dels àngels el passat 5 de juliol a la parròquia de Santa Maria la Major d'Inca. Un cop hagué combrat per primer cop i juntament amb els seus pares i convidats anaren al restaurant Tio Pepe del Pont d'Inca a celebrar-ho. (Foto Estudi Homs)

La Mejillonera
Carrer Nanses-Tlf. 490703
Just devora el Club Nàutic de Can Pastilla

sió de
cions i
entat

Reparacions
en
general

OPEL

SERVICI... OFICIAL

SERVIAUTO ARENAL, S.A.
Vetera Militar, 185 - Las Cadenas
0 EL ARENAL (PALMA)
26 81 11 (4 líneas)

Servei d'aigua
a domicili
pou propi

Aljubs de varies
capacitats amb
motor elevador

SERVICI A LLUCMAJOR I S'ARENAL
N.º REGISTRE SANITARI 2700319 PM

TRANSPORTS MANRESA
CAMIÓ GRUA TRANSPORTS
EN GENERAL

Carrer de l'Estrella, 13 - Tel. 66 06 40 - LLUCMAJOR

IMPRESA
DISENY PER ORDINADOR • TIPOGRAFIA
OFSET SEC • SEGELLS DE GOMA
ENCUADERNACIONS

Gorrach art gràfic
C/. José Vargas Ponce, 28 • Tel. - Fax 49 21 09
Coll d'en Rabassa • 07007 - Palma de Mca.

S'Arenal
de Mallorca

Les noces d'en Victor i na Francisca varen tenir lloc als jutjats de Campanet el passat primer d'agost. Un cop celebrada la cerimònia civil, anaren al restaurant Can Guillem amb tots els seus convidats per celebrar la seva unió. (Foto Estudi Homs)

N'Antoni Moreno Guillem és el president del Club Sallista de futbol d'Inca, club que aglutina dos-cents jugadors d'entre 8 i 19 anys que juguen dins onze equips.

En Joan Rubert i Maura és el president del Club de Bàsquet d'Inca.

Francisco Bujalance i Rueda és el president del Club de Petanca Inca amb tres equips: divisió d'Honor, Primera i Tercera.

El nin de la foto és en Pedro, que va fer la seva primera Comunió el passat 12 de juliol a l'església de Santa Maria la Major d'Inca. Posteriorment anaren a celebrar-ho al restaurant Son Sant Martí de Muro. (Foto Estudi Homs)

Els infantils del Joventut Sallista d'Inca van líders de la seva competició, de manera que jugaran el torneig de les Balears. Esperam que tinguem molta sort.

Aquest és l'equip del Constància de la present temporada futbolística, 92-93. De moment la marxa de l'equip és bona, sobretot per l'efectivitat de la línia ofensiva. Desitjam una bona temporada per a l'equip d'Inca.

Inca és una de les ciutats mallorquines on més afició hi ha al bàsquet; prova d'això és que al CLUB BASQUET INCA hi ha més de 165 joves jugadors que s'esforcen en la pràctica d'aquest esport. Aquesta afició és fruit de l'esforç d'un grup de persones interessades en la potenciació del bàsquet, entre les quals destaca Joan Rubert, president d'aquest Club.

L'equip dels juvenils del Joventut Sallista d'Inca és aquest equip de la foto. De moment van segons a la classificació empatats amb el Poblenc. Al final ja ho veurem. Sort!

S'Arenal
de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.:

Carrer.:

D. P.

Població.: Tel.:

M'interessa una subscripció:

☐ **SEMESTRAL 1.500 PTS**

Rebut domiciliari a un banc

Entitat:

Sucursal:

Banc.: Suc.:

Compte n.º:

Titular:

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30, s'Arenal